

Univerzita Karlova
Pedagogická fakulta
Katedra českého jazyka

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

Specifika slovní zásoby současného českého rapu
Specifics of the vocabulary of the contemporary Czech rap
Lucie Setničková

Vedoucí práce: PhDr. Ladislav Janovec, Ph.D.
Studijní program: Specializace v pedagogice
Studijní obor: český a literatura se zaměřením na vzdělávání – dějepis se
zaměřením na vzdělávání

Odevzdáním této bakalářské práce na téma Specifika slovní zásoby současného českého rapu potvrzuji, že jsem ji vypracovala pod vedením vedoucího práce samostatně za použití v práci uvedených pramenů a literatury. Dále potvrzuji, že tato práce nebyla využita k získání jiného nebo stejného titulu.

V Praze 13. července 2018

Ráda bych poděkovala vedoucímu práce PhDr. Ladislavu Janovcovi Ph.D. za odborné vedení a trpělivost; bc. Lukáši Smolovi za motivaci a podporu během psaní práce a dále také všem respondentům za ochotu a čas při vyplňování dotazníku.

ABSTRAKT

Český rap je progresivní hudební složkou české kultury. V jeho formě v současné době začíná docházet k větším změnám. Tyto změny v práci zachycujeme pomocí tří vybraných interpretů: Hugo Toxxx, Yzomandia a Sergeie Barracudy. Pro pochopení dané tematiky se práce nejdříve zabývá definováním rapu a subkultury hip-hopu, která je s rapem spjata. Dále obecně charakterizujeme tvorbu a hudební život vybraných rapperů. Hlavní tezí práce je porozumění současným rapovým textům. Dosáhli jsme toho pomocí jazykové analýzy vybraných textů. Rozbor se soustředil na: expresivitu, sociolekt, neologii a cizojazyčné přejímky. Každý z rapperů představuje jeden proud směřování současného rapu. Zjistili jsme, které aspekty se u jednotlivých rapperů využívají, a kde jejich zastoupení není tak znatelné. K vlastnímu rozboru nám dopomohly výsledky z dotazníku, který se porozuměním vybraných lexémů zabíral.

KLÍČOVÁ SLOVA

rap, lexikologie, slovo, český jazyk

ABSTRACT

Czech rap is an progressive part of music within Czech culture. Currently its form is starting to develop with major changes. These changes are represented by three selected interprets: Hugo Toxxx, Yzomandias and Sergei Barracuda. For udnderstanding the subjects of the thesis it begins with definition of rap and the subculture of rap which are both connected. Furthermore, the thesis briefly characterize the music creation and art life of selected rappers. The main theme of thesis is the understanding of current rap lyrics. This way was achieved by analysing language of selected lyrics. Analaysis is concentrated on expressivity, sociolect, neology and loanwords. Every rapper represents one movement of current rap music. It was discovered which aspects are used in each rappers work and where their represenation is not such noticeable. The research was supported by results form questionnaire that was carried out to understand and support subject of the thesis.

KEYWORDS

rap, lexicology, word, Czech language

Obsah

Úvod	7
1 Rap.....	9
1.1 Od recitace k rapu jako hudebnímu žánru	9
1.2 Subkultura hiphop.....	10
1.3 Základní typy rapu	10
1.3.1 Gangsta rap.....	10
1.3.2 G-funk.....	11
1.3.3 Pop rap.....	12
1.3.4 Freestyle rap	13
1.3.5 Latin rap.....	13
2 Forma rapu.....	14
2.1 Forma jako absolutní činitel	14
2.1.1 Hugo Toxxx.....	15
2.1.2 Yzomandias (Logic)	17
2.1.3 Sergei Barracuda.....	20
3 Jak rozumí širší veřejnost vybraným výrazům rapu s důrazem na formu?	22
3.1 Charakteristika výzkumného vzorku	22
3.2 Výzkumný nástroj.....	22
3.3 Zpracování dat	22
3.4 Výsledky výzkumu	22
3.4.1 Výsledky osobních dat a frekvence vnímání českého rapu.....	23
4 Jazyk rapu.....	24
4.1 Slova expresivní.....	24
4.1.1 Expresivita inherentní.....	24

4. 1. 2	Expresivita adherentní	25
4. 1. 3	Expresivita kontextová	25
4. 1. 4	Vulgarismy	29
4. 2	Neologismy	34
4. 3	Sociolektismy.....	37
4. 3. 1	Slang a argot	37
4. 3. 2	Dialektické příznaky.....	44
4. 4	Slova cizí.....	45
4. 4. 1	Lexémy původní, neadaptované	46
4. 4. 2	Slova přejatá, v češtině adaptovaná.....	46
4. 4. 3	Kalky, doslovné překlady	46
5	Závěr.....	53
	Seznam použitých informačních zdrojů	55
	Přílohy	59

Úvod

Bakalářská práce se zabývá specifiky slovní zásoby současného českého rapu. Cílem práce je vymezit směřování novodobého rapu a postihnout jeho charakteristické lexikální aspekty. Součástí tématu je otázka porozumění jednotlivým výrazům ve vybraných rapových textech.

Vybrané texty jsou zařazovány na základě typických aspektů pro danou kategorii. Výběr probíhal podle vlastní dlouholeté zkušenosti s českými rapovými texty. Práce v teoretických částech vychází především z *Diany Svobodové, Přemysla Hausera* a *Olgy Martinové*.

Rap se z undergroundu dostal na výsluní a stal se velmi populárním, to však ovlivnilo subkulturu hip-hopu, která byla původně zastoupena pouze menším okruhem lidí. Zpopularizováním dochází k vymizení původní myšlenky rapu, a to originálním projevem upozorňovat na problémy, jelikož posluchači začínají být rapem přesyceni. Rappeři se tudíž snaží hledat jiné cesty, jak své texty obohatit. O jejich způsobech pojednává naše práce. Zaměříme se na jazykové prvky, které pro posluchače nejsou jednoduché k porozumění. Převážně pokud posluchači nejsou součástí dané komunity, ve které se výrazy používají, nebo nemají patřičnou jazykovou vybavenost.

V první kapitole seznámíme čtenáře s pojmem rap a jeho ukotvením v hip-hopové subkultuře. Rap je text určený k verbalizovanému přednesu. Originální textová forma většinou neexistuje a musíme ji získávat opisem z hudebního díla. Pro potřeby této práce využíváme převážně přepisy ze stránky www.karaoketexty.cz, které ponecháváme bez úpravy. V případě jiného zdroje (většinou samotného interpreta) uvádíme tuto informaci v poznámkách.

V druhé kapitole se zaměříme na tři výrazné současné rappery, u kterých si zdůrazníme hlavní aspekty moderního rapu. Zaměříme se na rap z hlediska formy a základní pojmy k této tematice patřící. Na ukázkách textů u vybraných rapperů nastíníme jejich styl a hlavní body, kterými jsou výjimeční.

Součástí třetí kapitoly je dotazník. Nejdříve bylo třeba si vymezit okruh respondentů, které bychom chtěli v dotazníku využít. Naší tendencí je soustředit se na takové

respondenty, kteří se s českými rapovými texty mohli setkat. Zaměřili jsme se proto na mladší ročníky, již od 12 let. V dotazníku jsme zkoumali, zda je možné současným rapovým textům porozumět. Lexémy byly vybrány od tří rapperů, kterým se v celé práci budeme věnovat. Další částí dotazníku je otázka pocíťování vulgarismů v českých slovech a jejich anglických ekvivalentech. Na tu se zaměříme ve čtvrté kapitole.

Ve čtvrté kapitole popisujeme snahu o originalitu rapových textů pomocí lexikologického obohacování. Zaměřujeme se postupně na expresivitu slov, neologismy, sociolektismy a přejímky. Každou část teoreticky definujeme a hlavní znaky demonstrujeme na vybraných textech, které danou problematiku nejvíce reflektují. Podkapitoly jsou doplněny o průzkum porozumění výrazům zadaným pomocí dotazníku. Každý z rapperů zastupuje jeden z proudů současného rapu. Budeme se snažit zjistit, které prvky jsou pro jednotlivé rappery typické, a kde se naopak zkoumané jevy příliš nevyskytují.

1 Rap

Abychom se mohli ponořit do zkoumání rapových skladeb, je zapotřebí nejdříve objasnit pojem rap. Zjednodušeně se dá říci, že rap je anglický výraz pro dlouhý recitativní monolog,¹ jehož mluvený text je podpořen hudební složkou (*beaty*). Ve slovníku *From Juba to Jive: A Dictionary of African American Slang*² se popisuje význam slova rap jako *podvádět, ošálit, flirtovat, pobízet, pošklebovat se*, ale i zároveň „*mit konverzaci: dlouhý sociálně zabarvený, nebo politický monolog*“.

Už ze značné polysémie slova rap je patrné, že jeho významový záběr je velmi široký. *MC*³ je osoba, která přes mikrofon předává publiku svou skladbu. Tematika rapových textů je různá, často velmi rychle reaguje na aktuální dění v blízkém okolí interpreta i ve světě a rapper se svými texty názorově vymezuje na danou problematiku. Na rozdíl od jiných hudebních odvětví si rappeři své texty píšou převážně sami a zrcadlí v nich své názory a životní postoje.

1.1 Od recitace k rapu jako hudebnímu žánru

Rap vznikl v amerických ghettech na ulicích, kdy rappeři neměli k dispozici žádné hudební přehrávače, takže se texty vokalizovaly *acapella*⁴ a žánr se rozšiřoval pomocí soubojů - *freestyle rap battlů*. Jedná se o časově omezený souboj rýmů mezi dvěma rappery, kteří se snaží pokořit soupeře.⁵ Později se začal pod slovní veršování tvořit hudební doprovod vytvářený ústy – *beatbox*. S novinkou přichází Jamajčan Kool Herc⁶, kdy z již vydaných gramofonových desek vybírá instrumentální části a pomocí mixážního pultu vytváří pomalý rhythm and bluesový či funkový podklad. Ten za pomoci sequencerů⁷ a samplerů⁸ vytváří vhodný základ pro vznik moderních rapových skladeb.⁹

¹ KUHN 2011, s. 141.

² CLARENCE 1994, s. 325.

³ Master of ceremony nebo i microphone controller i microphone checker.

⁴ Bez hudebního doprovodu.

⁵ VESELÝ 2010, s. 263.

⁶ DJ, vlastním jménem Clive Campbell.

⁷ Zařízení, které si umí zapamatovat, co hrajeme, případně nám umožní to dále upravovat a poté přehrávat.

⁸ Elektronický hudební nástroj.

⁹ HRABALÍK, Petr. *Rap a Hiphopová kultura*, [online]. Citované 25. 6. 2018. Dostupné z <http://www.realityjih.cz/tag/beatbox/>.

Z důvodu sporů o vykrádání děl¹⁰ a vzrůstající popularity této subkultury, a rapu jako žánru, se rozšiřuje producentská činnost. Začínají vznikat samostatná nahrávací studia a rapové skladby tak, jak je známe dnes – s vlastním originálním hudebním doprovodem.

1.2 Subkultura hiphop

Rap je třeba zasadit do subkultury, jíž je součástí. Tou subkulturou je hiphop. Tento pojem bývá občas vyčleňován jako samostatný hudební žánr, ale Fiedler jej definuje jako: „*životní styl s rozvinutou a pestrou kulturou, vlastním jazykem, stylem oblékání, specifickou hudbou a myšlením, který se neustále vyvíjí. Dělí se na několik dílčích pilířů: DJing, graffiti, b-boying a konečně rap (MCing).*“¹¹ Někdy se jako pátý pilíř uvádí *beatbox*. Ze všech těchto pilířů je rap tím nejprogresivnějším. Především na jeho českou podobu se zaměříme v této práci.

1.3 Základní typy rapu

Dle Smolíka dělíme rap na pět základních subžánrů: *gangsta rap*, *g-funk*, *pop rap*, *freestyle rap* a *latin rap*.¹²

1.3.1 Gangsta rap

Pojem *gangsta* vzniká z fonetického přepisu černošské výslovnosti slova gangster. Skladby se věnují tematice ghett jakožto míst plných zločinů, drog, násilí a gangů. Využívá se v nich slang a do tvorby pronikají i prvky argotu. Texty zobrazují pouliční svět v jeho syrové podobě. V Americe jako první s tímto stylem přichází rapper Ice-T v roce 1987 se skladbou *6 in the morning*. Během 90. let *gangsta rap* získává na popularitě i díky kontroverzní skladbě *Fuck the police*, která se dostala do hledáčku samotné FBI.¹³

*Ještě než **střelím**, nechám tě vybrat si rakev adrenalin*

v krvi právě připraven k akci

*místo cukru míchám **MDMA** v mém kafi*

¹⁰ Například s Jamesem Brownem.

¹¹ FIEDLER 2003 s. 11.

¹² SMOLÍK 2010, s. 194.

¹³ VESELÝ 2010, s. 369–373.

*zkurvysyni modlí se, aby mě už **zatkli**.*¹⁴

(Sergei Barracuda – 713)

1.3.2 G-funk

Když měli posluchači dost tematiky drog a násilí, přesunula se pozornost k uvolněnějšímu stylu, ve kterém rapper není drsný dealer z ulice, ale naopak člověk nic neřešící/pohodový žijící bohémským životem. Za průkopníka tohoto typu budeme považovat Dr. Dre s jeho skladbou *Let Me Ride* z roku 1992.¹⁵ Vytrácí se motivy zbraní, pozornost se otáčí k hledání luxusu, uspokojení potřeb a pobavení. V České republice je *g funk* poměrně populární, využívá často jazykové komiky a ironie za doprovodu funkové hudby.

*já jsem g, welcome to the **funk***

jeden z nejlepších, kup si kapesník

já jsem motherfucker

největší darebak ve hře

nabíháte na mě ve třech

vodcházíte po čtyřech jak pes plnej blech

hulim tolik trávy, že se Bob Marley votáčí v rakvi jako drtička v mejch prstech

ve skutečnosti nehulim vůbec,

ale přišlo mi to vtipný prostě.¹⁶

(MC Gey – G – funk)

¹⁴Celý text dostupný zde: <http://www.karaoketexty.cz/texty-pisni/sergei-barracuda/--822088>. Citované 25. 6. 2018.

¹⁵HRABALIK, Petr, Rap a hip hopová kultura, [online]. Citované 25. 6. 2018. Dostupné z: <http://www.realityjih.cz/tag/beatbox/>.

¹⁶Celý text dostupný zde: <http://www.karaoketexty.cz/texty-pisni/mc-gey/g-funk-721884>. Citované 25. 6. 2018.

1. 3. 3 Pop rap

Tento typ rapu se vyznačuje chytlavým (někdy až silně popovým) refrénem, který může být na rozdíl od ostatních slok zpívaný. Počátky *pop rapu* najdeme na konci 80. let, kdy se rappeři jako Run D.M.C. právě díky popovým refrénům dostávají do mainstreamového proudu hudby.¹⁷ Tematika se od původních gangů vzdaluje, ztrácí se i hůře srozumitelné slangové výrazy a tento žánr si hledá své posluchače i u *nehiphopového* publika. S vidinou lehce získané popularity se tomuto stylu začíná věnovat během 90.let stále více interpretů a rap se výrazně častěji dostává do populárních rádií.

Cokoliv, co řeknu, vždy bude někoho srát,

neposeru se z toho, že mě zrovna ty nemáš rád.

Jsem první černoch na prkně co vyhrál českéj pohár,

pokud jde o to kdo fakt něco umí,

držel bych hubu, tohle si prohrál.

Mám se skvěle!

Ma-Ma-Mám se skvěle!

Mám se skvěle!

Ma-Ma-Mám se skvěle!

Mám se skvěle!

Ma-Mám se skvěle!¹⁸

(Ben Cristovao – Prdel)

¹⁷Rap – Pop rap [online]. Citované dne 20. 6. 2018. Dostupné z: <https://www.allmusic.com/subgenre/pop-rap-ma0000005012>.

¹⁸Celý text dostupný zde: <http://www.karaoketexty.cz/texty-pisni/cristovao-ben/prdel-352788>. Citované 25. 6. 2018.

1. 3. 4 Freestyle rap

Jedná se o improvizovanou či polopřipravenou formu rapu na libovolné či předem určené téma. Rap může být podáván ve formě *acapella*, která může být doprovázena *beatboxem*, nebo se využívá reprodukováná hudba. Jedná se o první ze stylů verbalizované poezie do rytmizovaných celků. Označujeme ho za prvotní druh rapu. Důležitá je jazyková vybavenost rapperů a schopnost vytvářet rýmy. Ve *freestyle rapu* se konají *freestyle rap battly*, ve kterých se dva rapperi snaží pokořit svého soupeře. Důležitá je hra se slovy a schopnost rýmovat. Tematicky se dostáváme na úroveň oslavy sama sebe i zesměšňování ostatních rapperů. Využívají se témata jako: gender, sexuální orientace, vizuál protivníka i životní události obou aktérů. K nejnadanějším interpretům v tomto odvětví patří rapperka Sharkass.¹⁹

1. 3. 5 Latin rap

Základní informací o *latin rapu* je ta, že se jedná o typ rapu, který je ve španělském jazyce, vzhledem k této informaci jsme usoudili, že se podrobněji tomuto podtypu vzhledem k povaze tématu práce nebudeme podrobněji věnovat

¹⁹Vypisovat pouze text nepostihuje význam *freestyle rapu*, proto přidávám odkaz na jeden z největších *freestyle rap battlů* u nás: <https://youtu.be/dhjMxXUJ1Fo>.

2 Forma rapu

Rap jako hudební žánr je poměrně mladá záležitost, jeho počátky u nás nalzáme v 90. letech. S popularizací hiphopové subkultury a rozvojem i dostupností moderních technologií se rap velmi rozšířil. Důležití činitelé, kteří rozlišují netextově jednotlivé skladby, jsou *flow* a *beaty*.

Flow

Tento pojem v hiphopovém slangu označuje nejen rapperovo frázování, ale vyjadřuje i základní akustické vlastnosti hlasu interpreta. Dá se chápat jako osobitý typ přednesu rapového textu rapperem. Do jejích základních atributů řadíme výslovnost, frázování, přízvuk a rychlost rapování. Během jedné rapové skladby se některé atributy *flow* mohou proměňovat. Práce s *flow* určuje rapperovu kvalitu a je hlavním rozlišovacím aspektem mezi ostatními rappery.²⁰

Beat

Pokud rapová skladba není *acapella*, má pod sebou nějaký zvukový doprovod, ať už v podobě lidského doprovodu (*beatbox*), či elektronického. V hiphopovém slangu *beat* znamená rytmický podklad, do kterého MCs rapují. Jako další synonymický pojem se využívá *instro* či *instrumentál*. Jeho tvůrci se zpočátku označovali *DJs*, později *producenti* či *beatmakeři*.²¹

2.1 Forma jako absolutní činitel

Tendence v novodobém typu rapu vznikajícím pod názvem *mumble rap*²² se snaží bořit veškeré konvence rapu, které byly doposud známy. Rap byl zpočátku velmi populární z toho důvodu, že se otevřeně vyjadřoval k různým problémům (především sociálním). Byl něčím neobvyklý a šokující. Tematika v rapu od počátků *gangsta rapu* a *g-funku* se příliš neměnila. Nepřicházelo na scénu tolik nových témat, která by chtěli rappeři postihnout, a tak si začali hledat jiné možnosti, jak tuto část hudební scény odlišit. Dá se říci, že po vzoru experimentální poezie vznikala odnož experimentálního rapu. Rappeři se začali

²⁰JESTŘEBSKÁ 2017, s. 8.

²¹Tamtéž.

²²Mumlající rap.

zabývat formou, (hudební i hlasovou). Nešlo již primárně o obsah slov, návaznost významů a jazykovou bohatost rapových textů. Důraz byl kladen na hudební složku a samotný přednes (*flow*).²³Vzhledem ke slovní úspoře se používá častěji slangového kódovaného jazyka a častěji se vyskytují internacionalismy, konkrétně anglicismy (viz kapitola Slova cizí). Snaha o úsporu je charakterizována dalšími dvěma způsoby: užíváním zkratk a univerbizací.²⁴

V současné době se vyskytují nové cesty, jak s rapem pracovat. Zaměřují více na formu sdělení rapových textů, než na jejich obsah. Každý ze třech vybraných rapperů se snaží obohatit rapové texty svým vlastním způsobem a je natolik progresivní, že se stává vzorem ostatním začínajícím rapperům. Třemi rappery, které si v práci rozebereme, budou: Hugo Toxxx, Yzomandias (Logic) a Sergei Barracuda.

2. 1. 1 Hugo Toxxx

Hugo Toxxx se narodil 16. 9. 1982 v Praze pod jménem Jan Daněk. Světu rapu se představil již v 15 letech v pražském klubu Roxy. Poté založil uskupení K. O. Kru, ve kterém vystupoval pod jménem Hack. V roce 2001 vydal s kolegou Phatem první desku. Později se přejmenovávají na Supercroo a mění si i své přezdívky na Hugo Toxxx a James Cole, pod kterými vystupují dodnes. Jejich další deska *Toxic funk* byla v roce 2004 nominovaná na ceny Anděl. Již od roku 2005 začíná Hugo Toxxx hledat jiné možnosti práce s hudbou a rapovými texty. Vytváří projekt *Dixxx*, ve kterém se snaží spojit rap s elektronickou hudbou. V roce 2008 vydává sólo debutové album *Rok Psa*. Album vychází pod labelem²⁵ *BigBoss*, které ale Hugovi příliš nevyhovuje a v roce 2011 vzniká jeho vlastní label *hypno808*. Věnuje se vlastní formě rapu, kterou sám označuje pojmem *hypno*. K tomu spouští obchod s oblečením a doplňky, které sám navrhuje.²⁶

Nyní se podíváme na ukázkou typického Toxxxova textu. Text si níže rozebereme a nastíníme pohledy, ze kterých se budeme v dalších částech textu podrobněji věnovat.

²³Profesor Cass, Mumble rap a ještě dál...(aka rap vyjádřený skrze formu) [online]. Citované 20. 6. 2018. Dostupné zde: <https://edu.rapzzz.com/mumble-rap-a-jeste-dal/>.

²⁴SVOBODOVÁ 2007 s.

²⁵Vydavatelství.

²⁶Hugo Toxxx. Hypno 808. [Online]. Citované 7. 7. 2018. Dostupné z <http://www.hypno808.cz/eshop/page/hugo-toxxx-14>.

Přihraj míč bro (5x)

přihraj mi to – přihraj mi to – přihraj mi to – pod' (4x)

přihraj mi to – přihraj mi to – přihraj míč – bro (4x)

přihraj mi to – přihraj mi to – přihraj mi to – pod' (4x)

když uvidíš, že sem volnej, tak mi přihraj míč (3x)

tak tak tak (?x)

když uvidíš, že sem suchej, tak mi přihraj deal

všude kolem samý ballers

všude slyším tak tak tak

asi nemaj balls čekaj jak to bude

pak taky jedou ballin

nejsem jako voni

fakin Bauch born with it...

všichni zněj jak garbage

zářim jak lase

spáli tě můj žár bitch

kup mi víc KG

hulit KG

chci hulit KG

hulit KG

fakin KG

přihraj mi to – přihraj mi to – přihraj mi to – pod' (4x)

*přihraj mi to – přihraj mi to – přihraj míč – bro (4x)*²⁷

(Hugo Toxxx – Míč bro)

Uváděný text bychom pojali jako příkladový pro ukázkou rapu, ve kterém stojí forma nad obsahem. Co se týče bohatosti slovní zásoby, slov v textu není mnoho (na skladbu s délkou 3 minuty 20 sekund). Často se opakují podobné fráze „přihraj mi to“. Fráze působí ve funkci refrénu, což inklinuje ke spojení s *pop rapem* (viz *pop rap*). Tuto tendenci můžeme vypočítat u většiny současných rapových textů. Toxxxův text je plný sociolektismů („sem suchej“). Využívá přejímky z anglického jazyka („bitch“), které si často počestuje a lehce přenáší jejich smysl („fakin“).

2. 1. 2 Yzomandias (Logic)

Rodák z Karlových Varů, vlastním jménem Jakub Vlček, se narodil 21. 3. 1991. Do hudební sféry pronikl nejdříve jako DJ Logic. Rapovou kariéru zahájil ve skupině Zutroy Clicque, ale do roku 2009 působil převážně jako DJ. To se změnilo s přestupem do skupiny Fueza Arma. Rapové uskupení využívalo výrazně agresivní texty a bylo spojováno s neonacismem. Byli za to perzekuováni a Logic zanedlouho toto Fuezu Armu opouští. Rozhodl se založit si skupinu podle svých vlastních pravidel a přizval do ní rappery jako: Jimmy Dicksona, Konexe a Double OP. Začali vystupovat pod jménem YZO EMPIRE. První sólovou desku vydává Jakub Vlček až v roce 2015 a vystupuje v ní pod jménem Yzomandias. Tuto přezdívku používá dodnes. Ve stejné době vzniká label *Milion+ Entertainment*. YZO EMPIRE nabírá další členy a label roste. Díky vlastnímu labelu Yzomandias dostává zcela volnou ruku ve své tvorbě a pracuje na formování svého nového stylu. V současnosti patří k nejprogresivnějším mladým českým rapperům.²⁸

Hey, hey, Haha

Milion+

Yzomandias (hey, hey)

²⁷Přepis od samotného interpreta z jeho oficiálního Youtube kanálu. Citované 25. 6. 2018. Dostupné zde: https://www.youtube.com/watch?v=mjsumCYn_g&feature=youtu.be.

²⁸ LOGIC In RAPOVÝ SEZNAM. [Online.] Citované dne 7. 7. 2018. Dostupné z: <https://rapovyseznam.cz/umelec/logic>.

Milion+

Uhh, (uhh)

Tráva zelená jak Donatello

Skládáme prachy jak leporelo (cash)

Píchám jí, řve jako primadona (uhh)

Mluvíte o tom, my děláme to (švih) (2x)

Kokalero (kokalero), (7x)

Uhh, čum!

Podívej na mě teď

Podívej na mě teď

Mladej vlk má teď cash(3x)

Mladej má hoes

Mladej má bitches

Mladej má groupies

Mladej má dope

Mladej je high

Mladej je low

Mladej je nahoře

A půjde hloub

Mladej si udělal sám

Mladej si udělal sám, (udělal sám) ayy

Mladej si udělal, co chtěl

Mladej to má

More, mladej to má (skrrt, skrrt)²⁹

(Yzomandias – Kolalero)

Yzomandias stejně jako Hugo Toxxx dává důraz na formu. Co se týče počtu slov, používá jich daleko více, ale obsahová stránka není tak naplněná, jak je tomu u Toxxxu.

²⁹ Celý text dostupný zde: <http://www.karaoketexty.cz/texty-pisni/yzomandias/kokalero-871255>. Citované 24. 6. 2018.

Jak můžeme vypožorovat z ukázky, u Yzomandia se setkáváme s takzvanými *ad-liby*. *Ad-liby* jsou větné ekvivalenty užívané nejčastěji ve skladbách rapového žánru, které dopředu standardně nebyvají součástí textu. Jejich použití bývá většinou záležitostí studiové improvizace po nahrání hlavních stop³⁰. Tento termín označuje buď citoslovce jako výplňková slova („hej, hej“) nebo se jedná o opakování slov na konci veršů, které fungují jako dozvuk (ozvěna). Dozvuk v textu nalezneme zapsaný v závorkách. V živých projevech a *freestylu* jej nalezneme vždy. Využívají se především před samotnou skladbou, nebo mezi jednotlivými slokami. V tomto textu se jedná o výrazy „hey, hey“, „uhh“ a pro Yzomandia typický *ad-lib* „skrrt, skrrt“, který je v moderním rapu posledních let velmi populární. „Skrrt“ původně vyjadřuje zvuk pneumatik na asfaltu, případně vidličky škrábající o pánev při přípravě cracku (typ kokainu).³¹ „Skrrt“ se stále více popularizuje a proniká do běžné komunikace mladistvých.

U Yzomandia, stejně jako u jeho současníků orientujících se z obsahové stránky na formální, převažuje stále moderní typ *gangsta rapu*, a to u některých témat. Konkrétně se jedná o drogy (především marihuanu, podobně jako u Toxxxu a dále i u Sergeie Barracudy) a postoj zvaný *egotrip*. „Jedná o akt, postup či formu sebe prezentace, kde autor zdůrazňuje vlastní já, věnuje se svým zájmům a postojům, a to s cílem ukázat nadřazenost nad ostatními prostřednictvím autonomně zvýšené osobní prestiže.“³² Pro situaci v úryvku výše je příznačné, že zde dochází k transpozici osoby a rapper o sobě mluví pomocí slova „Mladej“, aby se vyhnul přehnané míře egotripu, který posluchači vnímají jako negativní.

Mladej má hoes

*Mladej má bitches*³³

³⁰ REFRESHER, Antoník H. Jak se vyjadřují čeští rapeři? Zanalyzovali jsme jejich texty [online]. Citováno 25. 6. 2018. Dostupné z: <https://refresher.cz/54109-Fakin-bauch-esketit-skrrt-Jak-se-vyjadruji-cesti-raperi-a-ktera-jsou-jejich-nejpouzivanejsi-slova>.

³¹ SCHNEIDER, Matěj. Bez citoslovce skrrt se neobejde současný rap [online rozhovor]. Citováno 26. 6. 2018. Dostupné z: <https://player.fm/series/esk-rozhlas-hudba-recenze-rozhovory/on-air-bez-citoslovce-skrrt-se-neobejde-souasn-rap-poslechnte-si-ty-nejpozoruhodj-pouit-pipravit-matj-schneider>.

³² HORVÁTH 2017, s. 34.

³³ Celý text dostupný zde: <http://www.karaoketexty.cz/texty-pisni/yzomandias/kokalero-871255>. Citované 24. 6. 2018.

2. 1. 3 Sergei Barracuda

Ostravský rapper, vlastním jménem Erik Peter, se narodil 30. 5. 1990. S oběma rappery zmíněnými výše můžeme najít spojitosti. Barracuda se stejně jako Toxxx dostal k rapu poměrně mladý, poprvé vystupoval v 16 letech. Brzy se (stejně jako Yzomandias) přidává k uskupení Fueza Arma, odkud kvůli neshodám brzy odchází. V roce 2010 vydává své první album *Pouliční Ekonomická*. V reakci na album dostává nabídku od rappera Pastora a připojuje se k labelu *Azurit Kindgom*. Nyní fungují pod zkratkou *AK* společně s DJem Bussym.³⁴

*Sousedi mi říkaj hvězda bloku,
mám nepřátele v každém kroku,
jsem z města jménem Ova,
kde těžké se je schovat,
trpím na neštěstí v lásce,
ale mé kapsy mluví správně,
jestli být se mnou myslíš vážně
trefím tě přesně kde je spánek,
nedlužím nikde ani K,
nezávislý to jsem já,
v těch ulicích nejsem sám,
proti všem co jsou proti nám
Mám sebou svoje holky, (ejjjj)
mám sebou svoju crew, (ejjjj)
vždycky vlastní sáček (ejjjj)
a prachy na pár dnů. (ejjjj)
Tohle je můj život (ejjjj)*

³⁴ SERGEI BARRACUDA In RAPOVÝ SEZNAM. [Online.] Citované dne 7. 7. 2018. Dostupné z: <https://rapovyseznam.cz/umelec/sergei-barracuda>.

a zatím to de v klidu (ejjjj)
a dělám všechno proto (ejjjj)
abych neskončil v krimu (ejjjj)
(Sergei Barracuda – Notorický Hustler)

Sergei Barracuda nejsilněji ze všech vybraných rapperů inklinuje k novodobému *gangsta rapu*. Sám se označuje za dealera drog a jeho nejčastější tematikou jsou právě drogy, peníze, ženy a jeho rodné město Ostrava („jsem z města jménem Ova“). Patří mezi mladší generaci rapperů, ale jako jeden z mála se drží původních principů *gangsta rapu* a tématu života na ulici. Vše ale posluchačům předává originální formou, často využívá slangy („krim“). Jeho texty tolik neprostupují anglicismy, navzdory tomu, že jeho hlavní inspirací jsou američtí rapperé.³⁵ Z jeho textů je možné rozpoznat dialektické příznaky.

³⁵ Viz oficiální facebook Sergei Barracuda.

3 Jak rozumí širší veřejnost vybraným výrazům rapu s důrazem na formu?

3.1 Charakteristika výzkumného vzorku

Dotazníku se celkem zúčastnilo 152 respondentů. Dotazníku se zúčastnilo 98 žen a 54 mužů. Vzhledem k tématu této práce jsme se zaměřili na mladší ročníky, u kterých je pravděpodobnost styku s rapovými texty vyšší.

3.2 Výzkumný nástroj

Sběr dat probíhal přes internetový formulář *Google forms*³⁶ během června roku 2018. Dotazník byl plně anonymní a účast v něm byla dobrovolná. Distribuován byl především skrz sociální síť *Facebook*. Sdílen byl do několika skupin (*Studenti PedF UK, Tábory Tapaza, Hip-Hop v Praze ještě žije*) odkud se virálně šířil dál.

Dotazník byl rozdělen na tři části. Osobní data a frekvence styku s českým rapem, dotazy na význam frází a jednotlivých výrazy a pocitování rozdílů mezi českými a anglickými vulgarismy v českém rapu.

3.3 Zpracování dat

Internetový formulář *Google forms* umožňoval průběžně ukládat odpovědi respondentů online. Data byla poté exportována do aplikace Microsoft Office Excel 2007, ve které následně došlo ke tvoření grafů uvedených v této práci.

3.4 Výsledky výzkumu

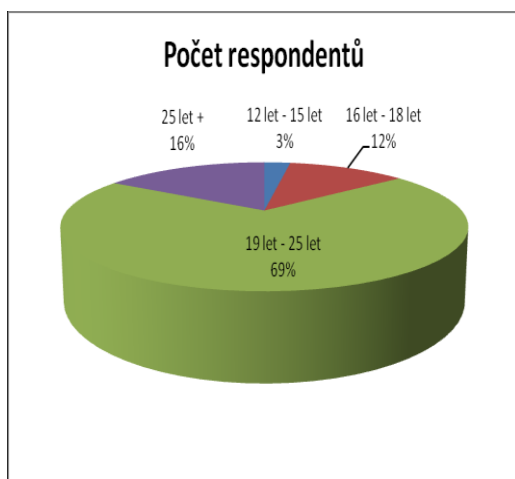
Ze získaného vzorku otevřených otázek byly vybrány odpovědi nejbliže k správnému vysvětlení daného lexému. Pokud se více jak 5 % respondentů shodlo na jiné odpovědi, uváděli jsme ji v grafu také. Největší procento odpovědí u všech 7 dotazníků obsahovalo slova jako „nevím“, „nikdy jsem neslyšel“, „neznám“ a „netuším“. Všechny tyto odpovědi jsme shrnuli pod jeden výraz „nevím“. Dotazník nám potvrdil naši hypotézu, že některým současným výrazům v českém rapu veřejnost nezvládá porozumět. Výsledky druhé a třetí části nám prostupují celou práci. Třetí část dotazníku je podrobněji zpracována

³⁶Dostupné na webové adrese: <https://www.google.com/forms/about/>.

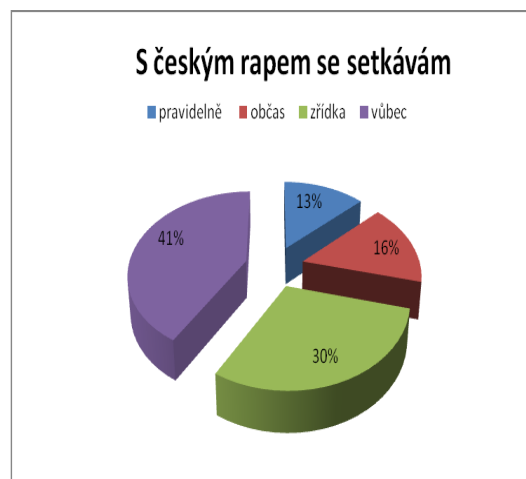
v podkapitole *Vulgarismy* pomocí přehledné tabulky (viz *Tabulka 1 Početní zastoupení respondentů při otázce pociťování míry vulgarity výrazů z vybraných ukázek*).

3. 4. 1 Výsledky osobních dat a frekvence vnímání českého rapu

Naším cílem bylo zaměřit se především **Graf2 Frekvence vnímání českého rapu** na mladší respondenty, a tento cíl můžeme považovat za úspěšný. Největším procentuelním zastoupením tvoří skupina od 19 do 25 let (69 %). Podařilo se nám získat i vzorek starší 25 let (16 %) a mladších od 16 do 18 let (12 %). Zastoupení nejmladší kategorie, kterou jsme si v práci zadali (od 12 do 15 let), je nejmenší (3 %). Důvodem může být menší návštěvnost facebookových skupin, kam byl dotazník sdílen.

Graf 1 Počet respondentů dle věku

Graf2 Frekvence vnímání českého rapu

Jako posluchač českého rapu se charakterizuje 56 ze všech dotázaných (36,8 %). Při pohledu na graf v další otázce můžeme vypožorovat, že do styku s rapovou hudbou přijde 89 dotázaných, což je 59 % všech dotázaných (viz Graf 2). Pouze 13 % respondentů český rap poslouchá pravidelně.

4 Jazyk rapu

V této části práce se budeme věnovat tématu složení a uspořádání slovní zásoby typické pro rap. Vždy nejdříve popíšeme danou skupinu a odbornou terminologii s ní související, kterou následně budeme demonstrovat na ukázkách českých rapových textů.

4.1 Slova expresivní

Z pragmatického hlediska slouží k vyjádření osobního postoje i hodnocení. Expresivita může být vyjádřena i základními akustickými vlastnostmi hlasu, které vypořádáme v mluveném projevu, který je pro rap zásadní. Vzhledem k tomu, že rapper se svým textem vyjadřuje k nějaké jemu blízké problematice, je expresivita v rapových textech žádoucí. Jaroslav Zima ve své práci *Expresivita slova v současné češtině* dělí expresivitu do třech kategorií. Vyděluje expresivitu inherentní, adherentní a kontextovou.³⁷

4.1.1 Expresivita inherentní

U příslušného lexému je možné určit expresivitu inherentní bez kontextu. Zima se zaměřuje na pořadí hlásek, a to při jeho neobvyklém uskupení například: uspořádání fonémů v základu slova (*fňukat*), využití specifických slovotvorných přípon nebo celých slovotvorných modelů (*chlapisko*). Dále sem řadí etymologickou osamocenost, izolovanost slovního základu, jeho cizí původ či zkomolení.³⁸

Zvláštní pozornost se věnuje deminutivům, Zima dle Grepla označuje za expresivní právě ta deminutiva, u kterých dochází ne ke skutečnému zdrobnění základní představy, ale přeneseně ve smyslu kvalitativním.³⁹

U citoslovcí se zaměřuje na citoslovce subjektivní, a to jak impulzivní, vyjadřující city, tak i imperativní, sloužící jako výrazový prostředek úsilí volního. Všechny tyto typy

³⁷Michal Křístek (2017): EXPRESIVUM. In: Petr Karlík, Marek Nekula, Jana Pleskalová (eds.), CzechEncy - Nový encyklopedický slovník češtiny. [Online]. Citované 3. 7. 2018.

Dostupné z: <https://www.czechency.org/slovník/EXPRESIVUM>.

³⁸GREPL, Miroslav. Významný pokus o syntetický výklad slova In Slovo a slovesnost, (1965) [online]. Citované 30. 6. 2018. Dostupné z: <http://sas.ujc.cas.cz/archiv.php?art=1329>.

³⁹Tamtéž.

uvádí jako typicky expresivní. Zatímco onomatopoeia⁴⁰ a výrazy z nich vzniklé se řadí pod expresivitu v nejširším slova smyslu.⁴¹

Grepl v této kategorii dále řadí obscenní výrazy, které nemají formální indikátory této složky významu (*hovno*).⁴²

4. 1. 2 Expresivita adherentní

Rozšíření pojmu expresivity při rozčlenění a přenesení základního významu na jinou oblast, skutečnost či jev. Adherentní expresivity může nabýt pojmenování jen tehdy, dostane-li se do opozice s neutrálním pozadím. Typickou motivací pro tvoření adherentní expresivity je snaha o intenzifikaci výrazů. Může s ní být spojena i tendence ke konkretizaci pojmenování.⁴³ Jelínek uvádí výčet sémantických oblastí, které jsou pro vznik adherentní expresivity, přesunem z jedné do druhé, typické. Vytýká: „*záměny uvnitř oblasti jevů života lidského (nemluvně – člověk v nějakém oboru neobeznámený), přesuny z okruhu života živočišného do oblasti života lidského (zdechnout – o člověku), přesuny z oblasti živočišstva, rostlin a přírodních jevů do oblastí jiných (duševní shnilost), záměny mezi oblastí neživé hmoty a oblastí lidského života (bečka – tlustý člověk)*.“⁴⁴

4. 1. 3 Expresivita kontextová

Charakterizujeme ji jako lexikálně nestálou. Jedná se o stylistický jev. Jeho pole působnosti je široké. Projevuje se při spojení výrazových stylistických prostředků, které můžeme řadit k různorodým stylistickým oblastem. Křístek uvádí, že je možné je chápat jako jeden ze způsobů aktualizace vyjádření.⁴⁵

Vzhledem k tomu, že současné tendence rapu příliš nepodporují expresivitu inherentní, rozebereme si je pro přiblížení jejich užívání na starších textech kapel PSH a Bow Wave.

⁴⁰Slova, která foneticky napodobující různé přirozené zvuky.

⁴¹JELÍNEK, Milan. Lexikologická a stylistická studie o expresivitě slova [online]. Citované 30. 6. 2018. Dostupné z: <http://nase-rec.ujc.cas.cz/archiv.php?art=4942>.

⁴²GREPL, Miroslav. Významný pokus o syntetický výklad slova In Slovo a slovesnost, ročník 26 (1965) [online]. Citované 30. 6. 2018. Dostupné z: <http://sas.ujc.cas.cz/archiv.php?art=1329>.

⁴³Tamtéž.

⁴⁴JELÍNEK, Milan. Lexikologická a stylistická studie o expresivitě slova. Citované 30. 6. 2018. Dostupné online z <http://nase-rec.ujc.cas.cz/archiv.php?art=4942>.

⁴⁵Michal Křístek (2017): EXPRESIVUM. Citované 30. 6. 2018. Dostupné online z: <https://www.czechency.org/slovník/EXPRESIVUM>.

*Značka ukazuje, že Praha se přibližuje,
kára zrychluje, nabírá na otáčkách
pije víc benzínu, inu, putuje po **silničkách**.
Až dopluje, až mě doveze domů, tam kde parta kryplů je, eh.
město Praha je věř tomu, věř tomu, věř tomu.
U silnice další **kočička** stopuje **autička**⁴⁶*

(PSH – Praha)

Pražská skupina PSH⁴⁷ používá ve výše uváděném textu slovo „kočička“ jako slangové označení pro krásnou mladou ženu. Toto pojmenování původně označovalo deminutivum pro kočku jako zvíře. Na základě přenosu vlastností (roztomilost, mládí) vzniklo toto adherentní expresivum. Další deminutiva jako „autička“ a „silničkách“ jsou využita k zvukomalebné a rýmové funkci. Díky nim se expresivita slova „kočička“ ještě více umocňuje. Poslední dvě vybraná expresiva splňují Zimovy požadavky (viz výše) a můžeme je zařadit do kategorie expresiv inherentních. Na stejném principu funguje úryvek od Bow Wave. „Dvě kilíčka“ označují stále stejné množství, avšak expresivně nám vytvářejí iluzi o jejich zmenšení i zeslabení daného významu.

*Vzali jsme si vážení, vzali jsme si vážení,
dvě **kilíčka** vážený, dvě **kilíčka** vážený,
v igelitu balený, jó, v igelitu balený,
na doma - ke zhulení, jó⁴⁸*

(Bow Wave – Pašerácká)

Využití deminutiv se spíše projevuje v textech z 90. let, které rozvádíme výše. Tento jev vypořádáme například u rapového uskupení PSH v jejich rané tvorbě (skladba *Praha* z roku 1992) i u Bow Wave (*Pašerácká* z roku 2004). Současní autoři deminutiva příliš nevyužívají. Rýmování na principu deminutiv je považováno za jednoduché. Zjistili jsme, že ani jeden z tří rozebíraných rapperů v textech deminutiva nepoužívá.

⁴⁶ Celý text dostupný zde: <http://www.karaoketexty.cz/texty-pisni/psh/praha-18936>. Citované 24. 6. 2018.

⁴⁷ Peneři strýčka homeboye.

⁴⁸ Celý text dostupný zde: <http://www.karaoketexty.cz/texty-pisni/bow-wave/paseracka-1858>. Citované 24. 6. 2018.

Speciální a velmi populární skladbou založenou na citoslovcích je *Kawasaki* od Yzomandia. Ten využívá akustických a fonetických vlastností hlásek. V následující ukázce zdůrazňuje hlásku „r“. Zvláštnost této skladby ještě více umocňuje interpretovo zvláštní vyslovování této hlásky. U zvukového projevu si můžeme všimnout až tendence k ráčkování.

Švih (posh)

*Přijedu jakože **škrrr**, k tomu **vrrr***

*Jakube seš ledovej, jakože **brrr** (ledovej)*

*A Decky je doktor jakože **Drrr***

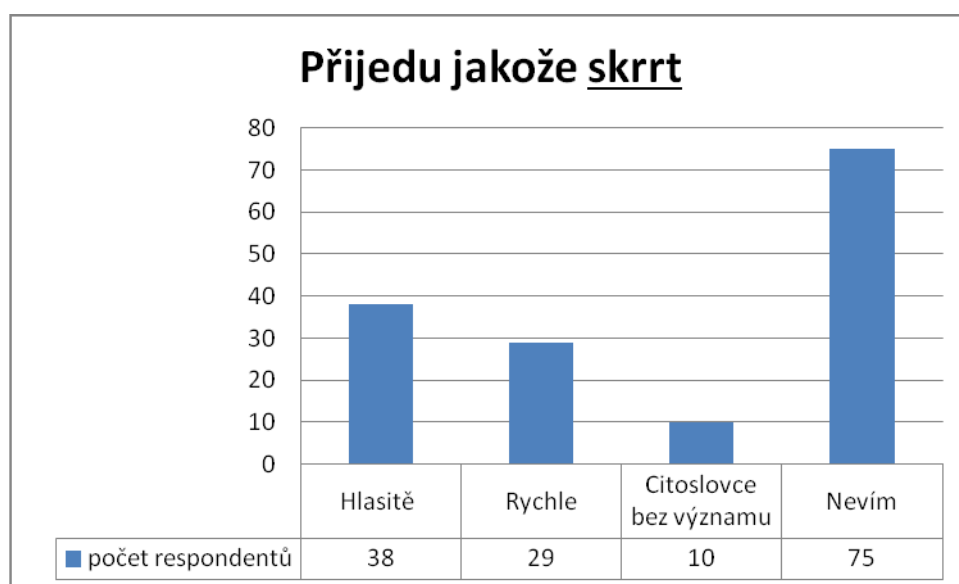
*O co ty si furt tak **hrrr***

*Pak se mračíš jakože **grrr**⁴⁹*

(Logic – Kawasaki)

Z hlediska expresivity rapper využívá simulaci zvuku „škr“ a „vrr“, pocitu „br“ a emoce „grr“. Dále v textu nalezneme užívaný frazém „být hrr“. Expresivní „Drr“ zde zastupuje zkratku slova doktor. Za onomatopoeia nemůžeme považovat slova „Drr“ a „hrr“. Jsou sice zvukomalebná, ale přímo neoznačují formu, která imituje reálný zvuk.

⁴⁹Celý text dostupný zde: <http://www.karaoketexty.cz/texty-pisni/logic-yzo-empire/kawasaki-836267>. Citované 26. 6. 2018.

Graf 3 Odpovědi respondentů na výraz *Přijedu jakože skrrt*.

10 respondentů pokládá výraz „skrrt“ za pouhé citoslovce bez významu, které má pouze zvukově vyplňovat rým či frázi v textu. Odpověď nám dokazuje, že byl Yzomandias zařazen do kapitoly Rapu jako absolutní formy zařazen správně. Pod svou formou může skrývat složitě zakódované významy, které vyžadují znalost prostředí, nebo jen využívat různých zvukových atributů. Význam této frázi dává 67 respondentů s nejčastějším vysvětlením pojmu jako „rychlost“ a „hlasitost“. Tento graf potvrzuje naši hypotézu. Obsah sdělení nemusí být vyjádřen mnoha slovy (a to ani autosémantickými), aby mu mohlo větší množství posluchačů (44 %) porozumět.

Pro rozebrání expresivity adherentní na ukázce nám nejlépe poslouží text od Sergeie Barracudy *ZOO II*. Rapper označuje osoby pomocí zvířat skrze jejich typické vlastností. Dochází zde k přesunu z jedné sémantické kategorie do druhé.

*Mám **gorily** za mými zády,*

AK na mým triku, (Thug Life)

***hady** v institucích,*

***gazely** na mým dicku⁵⁰*

(Sergei Barracuda – ZOO II)

⁵⁰ Celý text dostupný zde: <http://www.karaoketexty.cz/texty-pisni/sergei-barracuda/zoo-ii-347733>. Citované 8. 7. 2018.

V této ukázce se objevuje troje označení původně pro zvíře. „Gorila“ evokuje velikost, mohutná široká ramena a sveřepý výraz. Využívá se pro slangové označení ochranné služby. „Had“ je vnímán jako nedůvěryhodný, zákeřný a „gazely“ v tomto úryvku označují krásné ženy, jejichž výsadou jsou dlouhé štíhlé nohy.

4.1.4 Vulgarismy

Citový příznak rozlišujeme pozitivní a negativní. Pod pozitivní se řadí slova familiární, hypokoristika, dětská slova a eufemismy. Záporný příznak mají pejorativa, a vulgarismy.⁵¹ Pod vulgarismy se řadí i dysfemismy, což jsou slova, která vyvolávají zesílení nepříjemných skutečností.⁵² Encyklopedický slovník je definuje jako „*lexikální prostředek soukromé konverzace (popř. jejího zobrazení v umělecké literatuře), který je nositelem expresivního odstínu obhroublosti a dostává se tak za jistých komunikačních podmínek do rozporu s jazykovou etiketou.*“⁵³ K vulgarismům řadíme také nadávky a oslovení z nich vzniklá. V rapových textech se vulgarismy objevují poměrně často, mohou zde zastupovat funkci intenzifikátorů, nebo evokovat prostě sdělovací styl, obyčejnou mluvu, kterou se rappeři přibližují svým posluchačům. Využívání vulgarismů je v hiphopové komunitě běžné, a to nejen českých, ale i cizích. „*Vulgární prvky se tak stávají pro některé skupiny mluvčích (zejm. pro skupiny mládeže) řečovým znakem, jehož expresivnost je při vysoké frekvenci oslabena.*“⁵⁴

Nejedlý⁵⁵ dělí sémanticky vulgarismy do tří základních skupin. První expresivně pojmenovává části lidského těla a funkce s nimi spojené (*prdel*). Nejedlý ji uvádí jako prvotní (centrální). Druhá skupina se zabývá pojmenováním označující individuální nedostatečnost jedince – tělesnou, duševní i morální (*chcípák, špekoun, bonzák*). Nepostihují danou problematiku dostatečně, ale míra expresivity při jejím označení

⁵¹HAUSER1980, s. 43.

⁵²HAUSER 1980, s. 43–44.

⁵³KARLÍK – NEKULA – PLESKALOVÁ 2002, s. 169.

⁵⁴JELÍNEK – VEPŘEK VULGARISMUS [online]. Citované 30. 6. 2018. Dostupné z: <https://www.czechency.org/slovník/VULGARISMUS>.

⁵⁵NEJEDLÝ – *Vulgarismy v lexikálním systému i v komunikaci* [online]. Citované 30. 6. 2018. Dostupné z <http://www.ascestinaru.cz/wp-content/uploads/2015/11/Vulgarismy-v-lexik%C3%A1ln%C3%ADm-syst%C3%A9mu-i-v-komunikaci.odt>.

je vysoká. Třetí postihuje urážlivé pojmenování původně neutrálních dějů a substancí bez zdánlivého bližšího důvodu (*čumět*).⁵⁶

*Jsem krypl **fakin** Hugo
sebevědomej, jak mě naučil život
nečekal jsem že budu hrát roli v rapu
ale začal jsem tu roli hrát a sem tu*⁵⁷

(Hugo Toxxx – Děfko jsem real)

Jazyk textů Huga Toxxx je složitý a obrazný. Pro člověka, který se rapem nezaobírá, jsou mnohá slova nesrozumitelná. Hugo Toxxx je využívá pravidelně a daná komunita je s těmito výrazy obeznámena. Výše v textu nalezneme například slovo „*fakin*“, které je přepisem výslovnosti anglického slova „*fucking*“, Toxxx a jeho fanoušci používají zásadně v počeštěné podobě a slovo slouží jako intenzifikátor.⁵⁸ S častým používáním tohoto výrazu se pro danou komunitu (posluchače Huga Toxxx) ztrácí expresivní příznak.

Jak zmiňujeme výše, vulgární výrazy v rapovém textu mají především posluchače šokovat. V menší míře jich ale využívá většina rapperů. Dalo by se říci, že čím více vulgarismů, tím specifičtější užší publikum. Přece jen některé výrazy by neměly zaznívat ve veřejnoprávních médiích, a tudíž se vulgární rappeři do mainstreamového proudu dostávají obtížně. Velice pozoruhodným tématem k dalšímu rozebrání by mohl být počet posluchačů rapu v závislosti na frekvenci užívání vulgarismů. Hugo Toxxx rád přejímá z angličtiny a slova přizpůsobuje českému publiku.

*střízlivej kluk
neznáš tenhle life
sem nikdy nebyl **smah***

⁵⁶NEJEDLÝ – *Vulgarismy v lexikálním systému i v komunikaci* [online]. Citované 30. 6. 2018. Dostupné z <http://www.ascestinaru.cz/wp-content/uploads/2015/11/Vulgarismy-v-lexik%C3%A1ln%C3%ADm-syst%C3%A9mu-i-v-komunikaci.odt>.

⁵⁷Celý text dostupný zde: <http://www.karaoketexty.cz/texty-pisni/toxxx-hugo/defko-jsem-real-prod-grimaso-578049>. Citováno 30. 6. 2018.

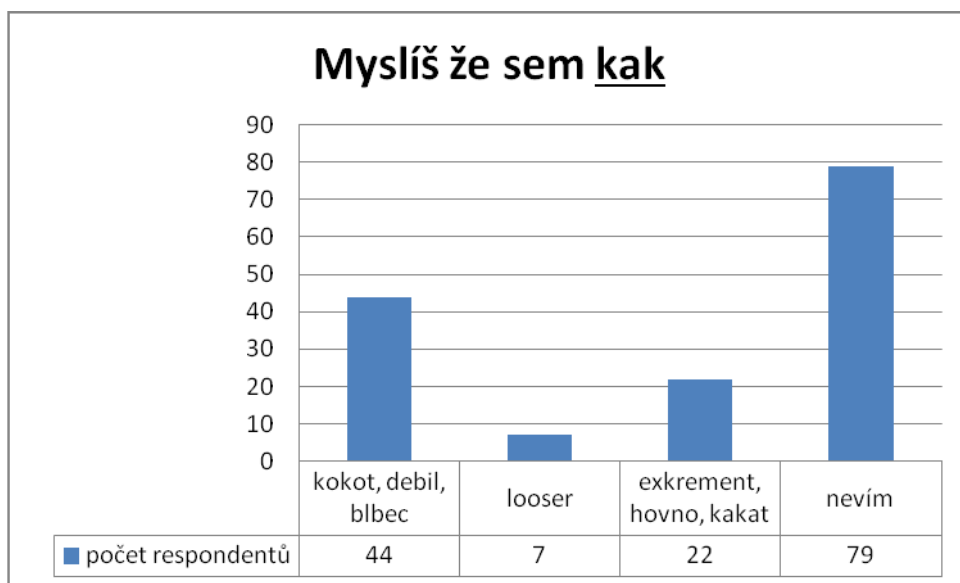
⁵⁸Neohebné synsémantické výrazy bez větněčlenské platnosti, jejichž užití implikuje odchylku od očekávané míry vlastnosti či okolnosti pojmenované v propozici a zesiluje tak či oslabuje intenzitu vlastnosti, okolnosti či stavu.

*myslíš že sem **kak**
uvidí se pak
dřít krev a pot
umí jenom chlap
ledovej jak drink
furt cejtim chlad
necejtim ten **shit**
si tam kde je **smrad**
my sme pořád real
v obýváku stan
dlouhodobej vztah
si **snitch** takže **skap**⁵⁹*

(Hugo Toxxx – Magnolia)

Hugo Toxxx má velmi specifický jazyk. Z hlediska citového zabarvení u něj nalezneme běžně využívané slovo „smrad“ jako nelibý zápach. Haplogická slova substantivum „smah“ a verbum „skap“ v původní podobě nalezneme ve tvaru „smaha“ jako slangové označení pro uživatele drog (užívá se jak v podobě feminina, tak maskulina) a „skapat“ jako dysfemismus pro slovo zemřít. Vzdáleně můžeme pocítovat příbuznost s pohlavní nemocí – kapavkou. Co se týče slova „kak“, které samotný rapper využívá v této psané podobě i na svých sociálních sítích, jedná se o fonetický přepis anglické nadávky „cock“.

⁵⁹Celý text dostupný zde: <http://www.karaoketexty.cz/texty-pisni/toxxx-hugo/hugo-toxxx-magnolia-rmx-837164>. Citované 26. 6. 2018.

Graf 4 Odpovědi respondentů na výraz *Myslíš že sem kak*.

V našem dotazníku negativní konotaci ve frázi „myslíš že sem kak“ rozpoznalo 73 respondentů. 22 z nich pak tento výraz sémanticky spojovalo s exkrementem, přesněji se slovy „kakat“ „hovno“ a „exkrement“, k čemuž jim dopomohlo spojení jak zvukové, tak vizuální podoby slova „kak“. Zajímavostí je zcela jistě menšina respondentů, kteří si tento lexém vykládají jako „loser“, „lůzr“ i „ubožák“. Vyhýbají se tak vulgarismu a spíše směřují k dysfemickému vysvětlení slova.

V předchozím odstavci jsme se věnovali výrazu se zápornou konotací přejatých z angličtiny. Dále je rozvádíme podrobněji. Anglické vulgarismy nejsou v českém rapu (přes jejich frekventované užívání) pocíťovány s tak silně negativní konotací jako ty české. Jejich frekvence využívání v textu se stále zvyšuje. Vliv na to má především rozšířené užívání anglického jazyka obecně (viz kapitola Slova cizí).

Zajímavá je různá míra pocíťování vulgarity u anglických ekvivalentů českých slov v českém rapovém textu. Vybrali jsme dva rapové texty. V prvním jsou vulgarismy v české podobě a v druhém jsou jejich co nejbližší ekvivalenty v jazyce anglickém. Na základě těchto textů měli respondenti rozhodnout, jak velkou míru expresivity (se zaměřením na vulgaritu) u jednotlivých výrazů pocíťují.

Čubky na mým **péru** nejsou, ne ne ne
 Jsem víc v hajzlu než Idea a Fatem
 Jde bejt víc v hajzlu, ne, ne nemyslím si nejde
 (...)
 Jestli uslyším ještě jednou jak mám psát tak ublížím
 zkurvysynovi nejspíš umístím hovno na jeho hlavu
 a pak **jdi do hajzlu**

(Hugo Toxxx feat Smack, Marat – V Hajzlu)⁶⁰

Celá crew smrdí rybou
 Fakin tuňák, toy shit
 Smějem se ti s mojí crew
 Před tvou mámou vytáhnu **dick**
 (...)
 Šoustáte **hoes**, pak nemáte deep flows
 Je to psí šou, depththroat, peace bro
 (...)
 Ty si Sapa, simulakrum hadr
 Dr. Dre z výprodeje, **fuck you**⁶¹

(Hugo Toxxx – Arnold Leopard Navrátil)

český výraz	silně vulgární výraz	vulgární výraz	neutrálně-vulgární výraz
čubky	99	52	1
jdi do hajzlu	116	36	1
péro	80	69	3

⁶⁰Celý text dostupný zde: <http://www.karaoketexty.cz/texty-pisni/toxxx-hugo/v-hajzlu-feat-smack-marat-303434>. Citované 26. 6. 2018.

⁶¹Celý text dostupný zde: <http://www.karaoketexty.cz/texty-pisni/james-cole/james-cole-feat-hugo-toxxx-arnold-leopard-navratil-833213>. Citované 30. 6. 2018.

<i>anglický výraz</i>	<i>silně vulgární výraz</i>	<i>vulgární výraz</i>	<i>neutrálně-vulgární výraz</i>
hoes	58	64	12
fuck you	96	56	0
dick	83	62	7

Tabulka 1 Početní zastoupení respondentů při otázce pocitování míry vulgarity výrazů z vybraných ukázek.

Z tabulky lze vypočítat, že u českých vulgarismů pociťuje respondent danou expresivitu více než u jeho anglického ekvivalentu, a to ve všech třech příkladech. Největší rozdíl byl zaznamenán mezi výrazy „čubky“ a „hoes“. V českém provedení označilo „čubky“ za silně vulgární 99 respondentů, zatímco „hoes“ pouze 58. Toto slovo bylo označeno také nejvíce neutrální (co se týče expresivity) z našeho výběru. Obě fráze „Jdi do hajzlu“ i „Fuck you“ jsou pociťované jako velmi vulgární (konkrétně 76 % respondentů u českého výrazu a 63 % u anglického). Anglický výraz znovu stejně silně jako ten český. U této položky v tabulce je zajímavé, že anglický výraz za nevulgární nepovažuje nikdo. Třetí dvojice výrazů je z našeho výběru nejvyrovnanější při komparování obou jednotek. „Dick“, jak jsme při našem zkoumání zjistili, působí jako silněji vulgární slovo, ale v celkovém součtu vícekrát respondenti označili za vulgarismus český ekvivalent „péro“. Tudíž se potvrdila naše hypotéza, že české vulgarismy pociťují čeští respondenti u českého rapu výrazněji než vulgarismy anglické.

4.2 Neologismy

Podle Martinové definujeme neologismus jako „*lexikální jednotku, která se ve vztahu k existujícím jednotkám slovní zásoby současného jazyka vyznačuje novostí, a to jak z hlediska vzniku, tak z hlediska funkčního (funkčně systémového, komunikačního, stylistického)*“.⁶²

⁶² Olga Martinová (2017): NEOLOGISMUS. In: Petr Karlík, Marek Nekula, Jana Pleskalová (eds.), CzechEncy - Nový encyklopedický slovník češtiny. [Online]. Citované 6. 7. 2018. Dostupné z: <https://www.czechency.org/slovník/NEOLOGISMUS>.

Neologismy často vznikají v prostředí jazyka hovorového, který je jednak vytváří, ale i přejímá z obecné češtiny, slangu či argotu. Z tohoto důvodu nebývá jejich struktura vždy v shodě s normou. Neologismy se od jejich vzniku autorem nejdříve rozšiřují mezi malou skupinu uživatelů a při přechodu do užívání v běžné slovní zásobě ztrácejí neologický příznak. Tato hranice není pevně určena a určování příznaku novosti je značně subjektivní. Ne vždy se ale neologismus do obecného užívání dostane, může se stát, že se po nějaké době zcela přestane používat.⁶³

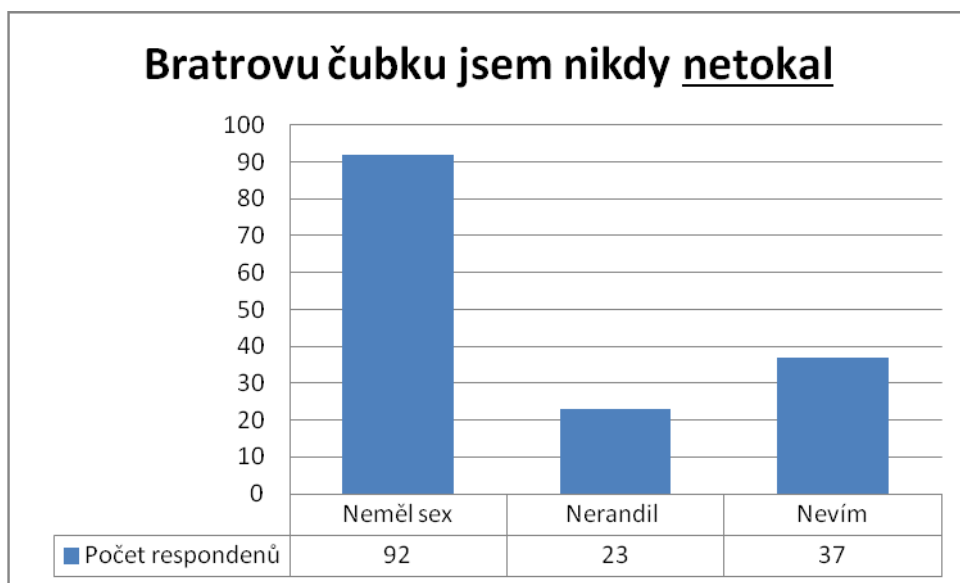
Rappeři využívají (i vytvářejí své vlastní) neologismy za účelem obohacení textu. Snaha je především o jeho originalitu a vyniknutí mezi ostatními rappery. Je to také určitá tendence v novém směřování českého rapu. U rapperů se ve snaze o co největší originalitu vyskytují takzvané okazionalismy (viz níže).

Neologismy můžeme dělit do dvou skupin. Na neologismy lexikální (vlastní) a okazionalismy, což jsou pojmenování, která se využívají pouze příležitostně. Například u jednoho autora či pro danou situaci.⁶⁴

V dotazníku se zabýváme méně frekventovanými výrazy, které se často dají řadit pod neologismy (i okazionalismy). Jednou z oblastí zájmu byla fráze „Bratrovu čubku jsem nikdy **netokal**“. Původní význam verba tokat nás konotačně zavádí do ptačí říše k tetřevům, kdy „tokání“ značí zvukový projev při hledání partnerky. V přenesení na člověka je to tedy dávat najevo milostnou touhu. V rapových textech, kde se používá hrubější jazyk, je možné tento text interpretovat nejen jako flirtování/svádění, ale jako samotný sex. Zjišťovali jsme, jak význam lexému pociťuje veřejnost.

⁶³ HAUSER 1980, s. 44.

⁶⁴ Olga Martincová (2017): NEOLOGISMUS [online]. Citované 25. 6. 2018. Dostupné z: <https://www.czechency.org/slovník/NEOLOGISMUS>.

Graf 5 Odpovědi respondentů na frázi *Bratrovu čubku jsem nikdy netokal*.

Z dotazníku vyplynulo, že ze vzorku 152 respondentů ho jako sex pociťuje 92 z nich. Naopak pouze u schůzek zůstalo jen 23. Rozpoznání toho sémantického lexému nebylo pro respondenty tak obtížné, jak tomu bylo u jiných otázek. Potvrzuje se i naše hypotéza o tvrdosti rapových textů, kdy respondenti dali přednost asociaci se sexem, namísto námluv. Faktorem, který mohl respondenty ovlivňovat, mohla být zvuková podobnost s výrazem „šukat“.

Yzomandias je pověstný zaměňováním písmen u některých běžných slov (jak českých, tak anglických). Na rozdíl od Toxxxových textů názvy u Yzomandia nemají stejně důležitou výpovědní hodnotu (viz skladba „HVSHTHVG“). Slovo „Kokalero“, které původně označuje pěstitele koky, je melodické s nádechem modernosti. Jeho význam v tomto textu není zcela jednoznačný. Časopis *Refresher* uvádí, že rapper zaslechl toto slovo v náhodném dokumentu běžícím v televizi.⁶⁵ Někteří jeho fanoušci se v diskuzích na sociálních sítích⁶⁶ shodují, že se může jednat i o slangový výraz pro kokain.

⁶⁵ REFRESHER, Antoník H. - Jak se vyjadřují čeští rapeři? Zanalyzovali jsme jejich texty [online]. Citované 25. 6. 2018. Dostupné z: <https://refresher.cz/54109-Fakin-bauch-esketit-skrrt-Jak-se-vyjadruji-cesti-raperi-a-ktera-jsou-jejich-nejpouzivanejsi-slova>.

⁶⁶ Youtube, Facebook

Sergei Barracuda nemá potřebu vytvářet vlastní slova. V textech s neologismy příliš nepracuje.

4.3 Sociolektismy

Jelikož v této práci zkoumáme typické projevy v rapovém jazyce, zaměříme se tedy na stránku nespisovnou a také na hledisko sociální. Je vymezeno sociální skupinou, která danou jazykovou formu využívá. Na základě tohoto kritéria vyčleňujeme poloútvary, které se nazývají sociolekty (dříve také například sociální dialekty). Jejich základním rysem je mluvenost, což koresponduje s naší tematikou rapových textů, které jsou převážně určeny k verbalizované podobě. Vznikají při neformálních komunikačních situacích. Jejich motivací je: ekonomie výrazu, snaha o neotřelost vyjadřování, odlišnost od starší generace, potřeba demonstrovat výjimečnost, důraz na specifiku prostředí a vztah k němu, snaha o jazykový humor a využívání náhodných jazykových aktualizací. K dosažení prvků se používá univerbizace, užívání zkratk a odvozenin, přejímání a hybridizace.⁶⁷

Ološtiak sociolekty rozděluje podle dvou základních kritérií dle utajenosti a neutajenosti. Pod utajené řadí pouze argot, zatímco neutajené dále dělí na expresivní a nociónální⁶⁸. Zde se objevují dva termíny – slang a profesionalismy. Právě nociónálnost je důležitá vlastnost, která odlišuje profesionalismy od slangů.⁶⁹ Všechny tyto jednotky, které se využívají v rámci určité sociální skupiny, slouží k upevňování sounáležitosti mezi danou komunitou, zároveň se tím i jednotlivé komunity vnitřně vydělují od jiných. Díky živému užívání v dané skupině se sociolekty stále rozvíjejí a obohacují slovní zásobu.⁷⁰

4.3.1 Slang a argot

Vzhledem k tomu, že původně byla hiphopová kultura velmi uzavřená a její uživatelé se pohybovali na hraně zákona, užívání slangových a argotických výrazů v textech se stalo velmi rozšířeným. Rap má evokovat hovorovou mluvu. Slangy

⁶⁷ SVOBODOVÁ 2007, s. 112.

⁶⁸ Neexpresivní.

⁶⁹ OLOSTIAK, M. Sociolekty v lexike In Lexokologia slovenského jazyka [online]. Citované 2. 7. 2018. Dostupné z: <http://olostiak.webz.cz/2prekl/P10-sociolekty.pdf>.

⁷⁰ ČECHOVÁ – KRČMOVÁ – MINÁŘOVÁ. 2008, s. 67.

spoluvytváří hovorovou lexikální vrstvu. To přispívá k šíření slangu i mimo jeho původní úzkou oblast užívání, čímž se ale ztrácí jeho výlučně slangový ráz.⁷¹

Slang je definován jako: „*svěbytná součást národního jazyka, jež má podobu nespisovné vrstvy speciálních pojmenování realizované v běžném (nejčastěji polooficiálním a neoficiálním) jazykovém styku lidí vázaných stejným pracovním prostředím nebo stejnou sférou zájmu a sloužící specifickým potřebám jazykové komunikace věcné i jako prostředek vyjádření příslušnosti k prostředí či k zájmové sféře.*“⁷²

U počátků (*gangsta rapu*) byla hlavní témata drogy a peníze. Stejnou problematikou se zabývá i rap současný, proto budeme rozebírat především sociolektismy pod tato témata patřící.

Drogy

Rappeři se často chlubí konzumací drog, ty tvrdé jsou i v této sociální skupině většinou pocíťován jako negativní. Proto je na rozdíl od marihuany neglorifikují, spíše poukazují na jejich dopady. Uživatel tvrdých drog je chápán jako spodina společnosti, rappeři se od něho distancují.

Pervitin, herák, toluen a tripy

Smažky běhají ulicí, na hlavě mají slipy.

Dneska ráno sem potkal Gejzu bez pika.

*Vosomroval mě vo třicet korun jako děvka*⁷³

(Hugo Toxxx feat. Pavel Baar – Peří Herák)

V tomto krátkém úryvku nalezneme pět způsobů označení pro drogy. Tři z nich jsou slangové. Konkrétně se jedná o „herák“ – heroin, „trip“ – LSD a „piko“ – pervitin.

⁷¹ HAUSER 1980, s. 27.

⁷² HUBÁČEK, J. – KRČMOVÁ, M. Sociolekt [online]. Citované 25. 6. 2018. Dostupné z: <https://www.czechency.org/slovník/SOCIOLEKT>.

⁷³ Celý text dostupný zde: <http://www.karaoketexty.cz/texty-pisni/toxxx-hugo/peri-herak-remix-140502>. Citované 29. 6. 2018.

Posledním okrajovým výrazem pro tvrdé drogy je „matro“. Většinou se jedná o další označení pro pervitin, ale často se přenáší i na další drogy v podobě krystalů či v prášku, které jsou v nečisté (naředěné) podobě.

*Žádný scarface, já nejsem kubánek,
a český kokain je čistý jako sandále,
všichni berou **matro**, protože jsou bez práce.⁷⁴*

(Sergei Barracuda – Tohle tvůj dealer neumí)

Druhou nejoblíbenější lehkou drogou je extáze. Patří pod takzvané taneční drogy a její užívání není vnímáno tak negativně, jak je tomu u ostatních syntetických drog. Přesto není populárním tématem a v textech se vykytuje zřídka. Mezi vybranými interprety jsme ji našli pouze u Yzomandia pod anglicismem „molly“.

*Mixuju alkohol s **molly**
Oči jak panenka Dolly
Sorry, mám k tomu sklony
Neměj strach, umím v tom chodit⁷⁵*

(Yzomandias – KLM)

Nejoblíbenější lehkou drogou mezi rappery je marihuana. Její užívání neodmyslitelně patří k celé hiphopové subkultuře. Rappeři její konzumaci často propagují jak ve svých videoklipech, tak na svých sociálních sítích⁷⁶. V jejich textech se objevuje pod nejrůznějšími označeními. Budeme se zabývat pouze označeními pro drogu jako celek. Hiphopová komunita využívá mnoho sociolektismů i pro formy konzumování, což by se dalo rozvést v samostatné práci, ale my se tím zabývat dále nebudeme.

Prvním je označení vlastními jmény „Mary Jane“⁷⁷ jako slovní hříčka, která vznikla ze slova *marijuana*. V podobě českého kalku ji nalezneme jako Marie a Jana. Právě výraz

⁷⁴Celý text dostupný zde: <http://www.karaoketexty.cz/texty-pisni/sergei-barracuda/tohle-tvuj-dealer-neumi-347729>. Citované 25. 6. 2018

⁷⁵ Celý text dostupný zde: <http://www.karaoketexty.cz/texty-pisni/yzomandias/kml-880350>. Citované dne 7. 7. 2018.

⁷⁶Instagram, Facebook, Twitter.

⁷⁷I MaryJane, Jane, MJ.

„Mary Jane“ ve svých textech využívá ostravský rapper Sergei Barracuda. Tento výraz nalezneme ve skladbě *Bomby*.

*Nech mě kouřit, nech mě být, **Mary Jane***⁷⁸

(Sergei Barracuda feat Rytmus – Bomby)

Ve stejném textu nalezneme i další označení pro marihuanu – „skéro“, jenž vychází ze slova „skunk“. Můžeme tím charakterizovat netypičtější odrůdu pěstovanou doma. Toto označení se generalizuje na většinu typů pěstovaných doma.

*super **skéro** chystám se ho pravě kouřit*⁷⁹

(Sergei Barracuda feat Rytmus – Bomby)

V Barracudových textech se vyskytuje i v dalších podobách, konkrétně „ganja“ a „zelený kushel“. „Kushel“ označuje specifickou Barracudovu odvozeninu od původního výrazu „kush“. Můžeme v něm pocíťovat jistou dávku expresivity. „Ganja“ symbolizuje obecný slangový výraz pro marihuanu, zatímco „kush“ či „kushel“ specifikuje jednu určitou odrůdu z Indie, v USA legálně užívanou v lékařském prostředí.

Říkaj mi Charlie Hustle, flexuju svůj muscle

Vysoko jako [UFRAW,] chtějí abych spadl

Otočit to jednou, otočit to double

Ganja** z jiné planety, ten **zelený kushel⁸⁰

(Sergei Barracuda – Vesmírná loď)

Nevyhýbá se ani označení „weed“, které je internacionalismem a „zelí“, které má negativní expresivní příznak. Označuje se tím špatná (slabá) marihuana.

Nádech, výdech,

odlet, přilet,

⁷⁸Celý text dostupný zde: <http://www.karaoketexty.cz/texty-pisni/sergei-barracuda/sergei-barracuda-bomby-ft-rytmus-street-empire-remix-428887>. Citované 25. 6. 2018

⁷⁹Tamtéž.

⁸⁰Celý text dostupný zde: <http://www.karaoketexty.cz/texty-pisni/sergei-barracuda/vesmirna-lod-823012>. Citované 24. 6. 2018.

*kufry nacpaný **weedem**,
Nechci slyšet další tune vo hulení,
vod buranů který hulej **zelí**⁸¹*

(Sergei Barracuda feat Smack – Monte Carlo)

Další známý konzument, který se zaměřuje i na samotné pěstování marihuany a její křížení a sám sebe ve svých textech označuje jako *Cannabis king*⁸².

Hugo Toxxx využívá mnoho různých pojmenování pro marihuanu ve svých textech. Jeden využil i pro název svého dokumentu. Pokud bychom měli srovnat výraz „pena“ a „zelí“, tak zelí je využíváné širší komunitou a jedná se o horší kvalitu marihuany než u „peny“. „Pena“ je výraz čistě argotický.

*Tomu, co má většina z vás říkáme **pena***⁸³

(Hugo Toxxx feat Marat – Fet'actvi)

V textu následující ukázky se opakuje zkratka „KG“⁸⁴, Opakování zdůrazňuje glorifikaci konzumování marihuany. „KG“ je označení pro specifický typ marihuany, konkrétně *Kerala Ganja*.⁸⁵

*kup mi víc **KG***

*hulit **KG***

*chci hulit **KG***

*hulit **KG***

*fakin **KG***⁸⁶

⁸¹Celý text dostupný zde: <http://www.karaoketexty.cz/texty-pisni/sergei-barracuda/monte-carlo-feat-smack-383280>. Citované 24. 6. 2018.

⁸²Marihuanový král.

⁸³Celý text dostupný zde: <http://www.karaoketexty.cz/texty-pisni/toxxx-hugo/fetactvi-feat-marat-432644>. Citované 24. 6. 2018.

⁸⁴[Kejdží].

⁸⁵Prodává se v jihovýchodní Asii na ulicích. Často se míchá s včelím medem a heroinem a způsobuje velkou závislost. Více na Kerala trips! and the Ultimate Addiction. [online] Dostupné z: <https://shadyrants.wordpress.com/tag/kerala-ganja/>.

(Hugo Toxxx – Míč bro)

Peníze

Druhým tématem, které je v hiphopových textech poměrně časté, jsou peníze, a to ve spojení s prodejem drog nebo jako důsledek stoupající popularity. V této části se budeme věnovat pouze výrazům pro označení peněz jako celku.

Já jsem vysoko, jak Nasa

vše co chci je kasa

*vše co chci je **vata***

(su kasa mi kasa ... blak' blak' BLAKAAA')⁸⁷

(Sergei Barracuda - Vesmírná loď)

Frazeologické spojení „být ve vatě“ zde Sergei využívá pro vytvoření aktualizovaného spojení „chtít vatu“. Co se týče výrazu „kasa“, používá se slangově jako výraz pro peněženku určenou ke kasírování zákazníků (například u číšníků), ale vzhledem k závěrečnému verši „su kasa mi kasa... blak' blak' BLAKAAA“, se zde bude jednat o španělský výraz „casa“, tedy dům/domov.

Další čtyři výrazy postihneme v jedné skladbě s názvem *Nedává to smysl*. Hlavní idea celého textu se věnuje tématice peněz a rappeři zde využívají plnou škálu synonymických výrazů pro ně. Internacionalismus „cash“, který se vyskytuje jak v původní anglické podobě, tak ho můžeme nalézt i ve fonetickém přepisu do českého jazyka „keš“.

Když máš, tak můžeš

Když nemáš, tak musíš

*Bud' sedíš na **cash**i*

nebo sedíš na uších⁸⁸

⁸⁶Přepis od samotného interpreta z jeho oficiálního Youtube kanálu dostupné zde: https://www.youtube.com/watch?v=mjsumCYn_-g&feature=youtu.be.

⁸⁷Celý text dostupný zde: <http://www.karaoketexty.cz/texty-pisni/sergei-barracuda/vesmirna-lod-823012>.
Citované 24. 6. 2018.

Označení „love“ můžeme nalézt jak ve spojitosti s láskou (z jidiš [laf]), tak i jako zástupný výraz pro peníze, ovšem s odlišnou výslovností [love]. Tento výraz původně spadl pod argotismus. Jedná se o neurčitý objem peněz s neutrální konotací.

Já slyším, že mluvěj

Ale nechci vědět vo čem

*Jak nejde vo **love**,*

tak vnímám 10 procent⁸⁹

„Papír“ v tomto textu funguje jako zástupný výraz pro bankovky větší hodnoty. I když se ale jedná o singulár, může fyzicky zastupovat větší množství peněz.

Bože dej mi sílu,

dej mi lásku, dej mi zdraví

ale hlavně a nejdřív

*dej mi ten **papír**⁹⁰*

Tento rapový text uzavřeme typickým argotismem. Jedná se o slovo „škvára“, které označuje všechny bankovky i mince nezávisle na jejich hodnotě.

*Ted' mám kapsy plné **škváry**⁹¹*

Hugo Toxxx se tématem peněz příliš nezaobírá. Ze všech rozebíraných interpretů se v jeho textech objevují nejméně. Jako nejčastější pojmenování pro ně užívá výraz „chips“. Čímž označuje především kovové mince.

Tvůj byznys není můj byznys

⁸⁸Celý text dostupný zde: <http://www.karaoketexty.cz/texty-pisni/ektor/nedava-to-smysl-849114>. Citované 30. 6. 2018.

⁸⁹Tamtéž.

⁹⁰Tamtéž.

⁹¹Tamtéž.

*Takže sorry, pokud nemáš pro mě **chips** mý,*

zmiz⁹²

(Hugo Toxxx – Nikdys Nebyl)

Yzomandias se oproti Toxxxovi tématu peněz věnuje více. Neužívá pro peníze stejné množství různých výrazů jako Sergei Barracuda. V jeho textech dominuje výraz „cash“, okrajově využívá slovo „prachy“.

Ty si jako sen, ty si ty si jako sen

Nemít cash je noční můra (můra)

Ty si jako sen

Nemít cash je noční můra

Ty si, ty si jako sen⁹³

(Yzomandias – Oujeje)

4. 3. 2 Dialektické příznaky

U tohoto tématu se blíže zaměříme pouze na jednoho rappera, v jehož textech se objevují dialektické příznaky. Jejich využívání není v rapu obvyklé, hlavním prostředkem je obecná čeština.

*beru věci ze šuplíku **flustám** na rodinné foto⁹⁴*

(Sergei Barracuda – Pouliční ekonomická)

Autor textu Sergei Barracuda pochází z Ostravy, ale tamější nářečí se v jeho textech objevuje pouze výjimečně. Zde jsem vybrala ukázkou s dialektismem „flustat“, což

⁹²Celý text dostupný zde: <http://www.karaoketexty.cz/texty-pisni/toxxx-hugo/nikdys-nebyl-825065>. Citované 7. 7. 2018.

⁹³Celý text dostupný zde: <http://www.karaoketexty.cz/texty-pisni/yzomandias/oujeje-882810>. Citované 7. 7. 2018.

⁹⁴Celý text dostupný zde: <http://www.karaoketexty.cz/texty-pisni/sergei-barracuda/poulicni-ekonomicka-214670>. Citované 30. 6. 2018.

znamená plivat. Tento interpret občas inklinuje i koncovkám typickým pro tuto regionální oblast. V jeho textech můžeme nalézt dialektická specifika. V následujícím úryvku se vyskytuje chyba ve shodě přívlastku shodného se substantivem, které k němu náleží.

*Byly to dlouhé noci a **dlouhé rána***⁹⁵

(Sergei Barracuda feat Ektor – Cizí tváře)

Hugo Toxxx pochází z Prahy, tudíž u něj nenalezneme žádné dialektické příznaky. Podobně je tomu i s Yzomandiem, který se narodil v Karlových Varech a jeho rapový projev taktéž nenese žádné dialektické prvky.

4.4 Slova cizí

„Přejímání slov z cizích jazyků je jedním z nejproduktivnějších způsobů obohacování slovní zásoby“⁹⁶. Svobodová se tématu moderní hudby věnuje v jedné ze svých kapitol. Udává, že většina přejímek pochází právě z anglického jazyka. Typickým projevem přejímání z angličtiny je ponechávání původního plurálu (*DJs, MCs*). Přechylování není neobvyklé, můžeme se setkat s výrazy jako *rapperka* nebo *DJka*.

První otázkou, se kterou jsme se potýkali v počátcích vzniku práce, bylo označení pro hudebníka vytvářejícího rap. Zda používat výraz *raper*, či se zdvojenou souhláskou *p* v podobě *rapper*. *Rapping* označuje klepání/ťukání, zatímco sloveso *to rape* se překládá jako znásilnit. Tudíž jako vhodnější variantu slova v této práci používáme výraz „*rapper*“.⁹⁷

Přejímky si kategorizujeme dle Svobodové⁹⁸, a to v závislosti na stupni formální adaptace. Cizojazyčné lexémy si rozdělíme do tří skupin: slova neadaptovaná, adaptovaná a kalky.

⁹⁵Celý text dostupný zde: <http://www.karaoketexty.cz/texty-pisni/ektor/cizi-tvare-feat-ektor-740773>. Citované 2. 7. 2018.

⁹⁶SVOBODOVÁ 2007, s. 6.

⁹⁷JESTŘEBSKÁ 2017, s. 3.

⁹⁸SVOBODOVÁ 2007, s. 26.

4. 4. 1 Lexémy původní, neadaptované

Jedná se o lexémy, které se záměrně využívají jako slova cizího jazyka. Jsou nejméně začleněny do české slovní zásoby. Ponechává se u nich původní pravopis a částečně zůstává i původní výslovnost. Odlišují se od českého morfologického systému. Pod tuto skupinu se řadí citátová slova a slova okřídlená (přeložené citáty a výroky).⁹⁹

4. 4. 2 Slova přejatá, v češtině adaptovaná

Přejatá slova se chápou jako součást české slovní zásoby. Částečně jim zůstávají rysy původního jazyka. Jak v oblasti pravopisu, tak částečně i výslovnostní. Hlavním rozlišujícím prvkem od slov neadaptovaných je jejich morfologické zařazení v českém systému. Více adaptovaná slova mohou být počestěná, avšak pravopisně neukotvená. Například slovo mluvčí najdeme v podobě „*speaker*“ i „*spíkr*“. Do této skupiny se řadí i slova plně zdomácnělá, u kterých se ztrácí příznak cizosti. Výrazy, které kompozitně spojují působení domácích a cizích výrazů se nazývají slova hybridní (*superhvězda*).¹⁰⁰

4. 4. 3 Kalky, doslovné překlady

Tato kategorie pojednává o přejímání v širším slova smyslu. Kalkování je specifické tím, že se dle cizího modelu tvoří české lexémy. Vliv cizího jazyka se u kalků uplatňuje nepřímě.¹⁰¹

Svobodová tvrdí, že současná tendence přejímání anglicismů (internacionalismů), směřuje k postupnému porozumění většiny uživatelů českého jazyka. Nejenom těch, kteří anglický jazyk ovládají.¹⁰² Využívání jiných jazyků než angličtiny není pro český rap typické. Další z moderních tendencí se ovšem stává dvojjazyčnost písní, u kterých se střídají sloky české a sloky cizojazyčné a dochází k míšení jednotlivých slok i veršů. V případě Yzomandia a jeho skladby *Ukážu ti jak* se v jednom textu objevuje jak sloka česká, tak sloka italská.

Prachů plnej dřez (hey, hey, hey)

⁹⁹SVOBODOVÁ 2007, s. 26.

¹⁰⁰SVOBODOVÁ 2007, s. 27.

¹⁰¹SVOBODOVÁ 2007, s. 27-28.

¹⁰²SVOBODOVÁ 2007, s. 30.

Ukáži ti, jak vydělat cash (hey, hey, hey)

Ukáži ti, jak to dělám já (hey, hey, hey)

Moje bando vypadá jak trap (trap)

Prachů plnej byt (byt)

Prachů plnej dřez (dřez)

Posso mostrarti come fare questi soldi

Posso mostrarti come farne molti

Per la mia città sono Francesco Totti

Fuori in Repubblica Ceca scopando queste thotties

Blood gang sto sanguinando dai polsi

Dark gang puoi beccarci in tutti i posti

Facendo i soldi un po' in tutti i modi¹⁰³

(Yzomandias – Ukážu ti jak)

V úryvku textu *Kokalero*, v textu zaujme verš: „Tráva zelená jak *Donatello*“. Právě proto, že ve většině rapových textů se přejímá převážně z angličtiny, proto toto italské jméno působí zvláště. Jak by se ale mohlo na první pohled zdát, nemá přímou spojitost s florentským renesančním sochařem. Rapper odkazuje na postavičku *Donatella* z filmu *Želvy Ninja*, který ovšem je podle sochaře pojmenován

Vidiš mě šňupat koks

(Supercroo – Pluzní hajzl)

¹⁰³ Celý text dostupný zde: <http://www.karaoketexty.cz/texty-pisni/yzomandias/ukazu-ti-jak-880348>. Citované 7. 7. 2018.

*Tráva zelená jak **Donatello***

Skládáme prachy jak leporelo (cash¹⁰⁴)

(Yzomandias – Kokalero)

V Yzomandiových textech se objevují přejímky ze španělského jazyka, což je pro český rap velmi neobvyklé. Texty to opět odlišuje od ostatních, dodává jim nádech exotiky, což pouze angličtina v dnešní době jejího velmi běžného užívání udělat nedokáže.

*Jeden Jakub má **guapo***

Ledovej titán jak Draco¹⁰⁵

(Yzomandias – Nevzlátejte)

Hugo Toxxx anglické přejímky využívá svým vlastním způsobem. Nebojí se experimentovat a jazyk upravovat podle sebe.

když uvidíš, že sem volnej, tak mi přihraj míč (3x)

tak tak tak (?x)

*když uvidíš, že sem suchej, tak mi přihraj **deal***

*všude kolem samý **ballers***

všude slyším tak tak tak

asi nemaj balls čekaj jak to bude

*pak taky jedou **ballin***

nejsem jako voni

*fakin Bauch **born with it...***

¹⁰⁴Celý text dostupný zde: <http://www.karaoketexty.cz/texty-pisni/yzomandias/kokalero-871255>. Citované 24. 6. 2018.

¹⁰⁵Celý text dostupný zde: <http://www.karaoketexty.cz/texty-pisni/yzomandias/nevzlatejte-876961>. Citované 8. 7. 2018.

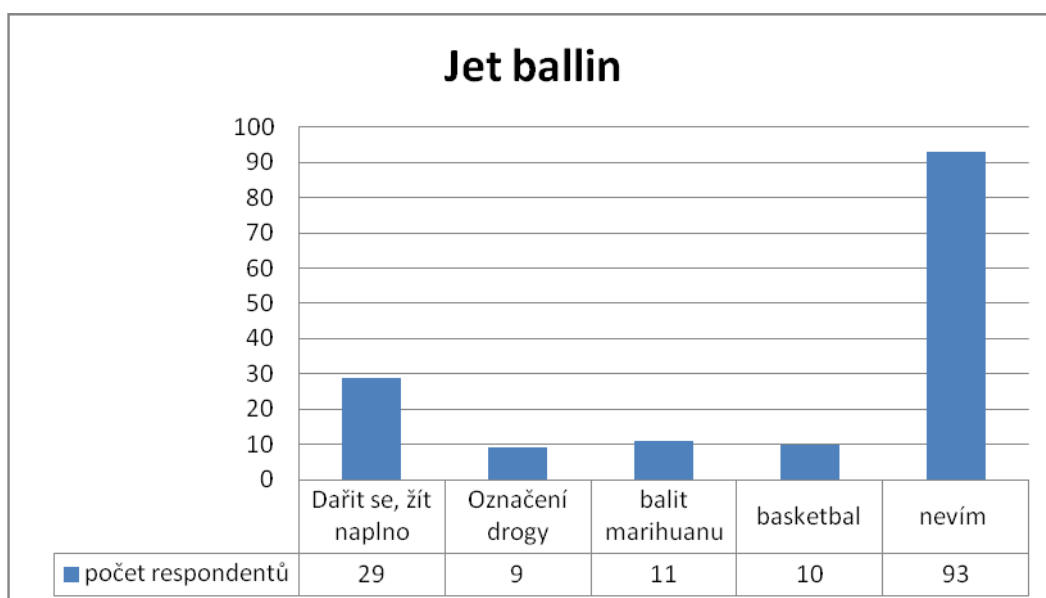
všichni zněj jak *garbage*

zářim jak *laser*

spáli tě můj žár *bitch*¹⁰⁶

(Hugo Toxxx – Přihraj míč bro)

Specifikem textů Huga Toxxx je přejímání slov z anglického jazyka. Výrazy jako „deal“, „born with it“, „garbage“ a „bitch“ ponechává v anglické podobě po stránce psané. Hugo Toxxx využívá i anglického slangu, kdy posluchače oslovuje „bro“¹⁰⁷, které označuje přítele, kamaráda, partnera.

Graf 7 Odpovědi respondentů na výraz *Jet ballin*.

Co se týče výrazů „ballers“ a jet „ballin“ je třeba nejdříve upozornit na název skladby, která se jmenuje „Přihraj míč“. „Baller“ je původně označení pro hráče basketbalu, ale také toto slovo nese i jiný význam. V textu je vyskytuje i v podobě původního anglického plurálu „ballers“. „Baller“ se v hiphopovém slangu využívá jako označení pro někoho, kdo zbohatl svým uměním. „Ballin“ je označení pro stav, kdy se

¹⁰⁶ Přepis od samotného interpreta z jeho oficiálního Youtube kanálu. Citované 25. 6. 2018. Dostupné zde: https://www.youtube.com/watch?v=mjsunCYn_g&feature=youtu.be.

¹⁰⁷ Původně ze slova brother, blízké dnes již méně často využívaným oslovením „brácho, brachu“.

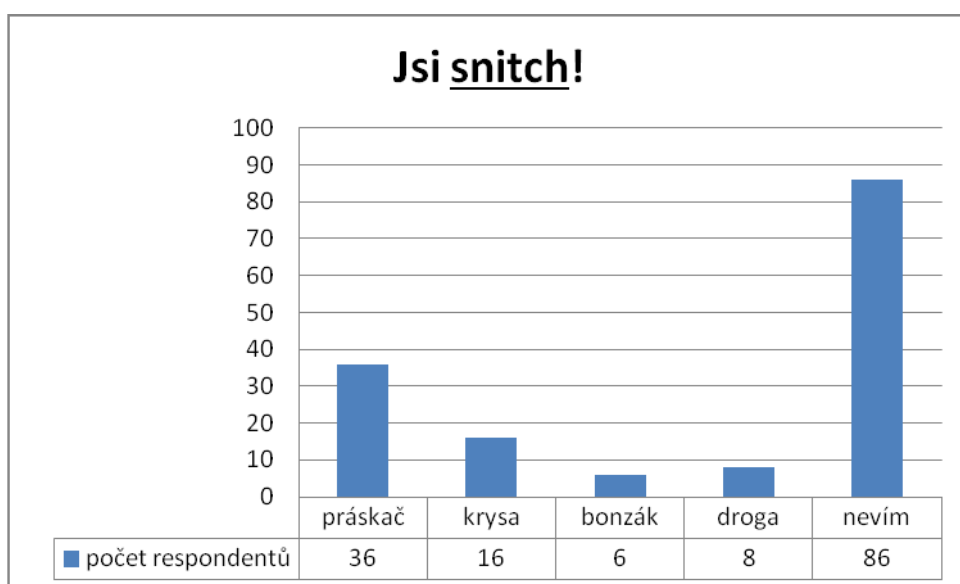
někomu daří v jeho profesním životě. Na základě těchto bychom chtěli poukázat, že název skladby je pro rap se zdůrazněnou formou velmi důležitý a udává možnosti myšlenkových asociací, které díky jeho pochopení umožní vnímat text z jiných perspektiv. Při nepochopení (které prokázalo 93 našich respondentů, což je 61 %) může dojít k dezinterpretaci. Proto je důležité sledovat trendy a orientovat se v dané subkultuře. Asociaci s drogami (konkrétně přípravy marihuany) potvrdilo 20 respondentů (13 %). Tento dotazník prokazuje, že chápání rapu stojícího a správné interpretace jeho textů je velmi obtížné. Na principu různých asociací (nepočítaje stránku hudební) je tento zvláštní druh rapu postaven.

*ledovej jak drink
furt cejtim chlad
necejtim ten **shit**
si tam kde je **smrad**
my sme pořád real
v obýváku stan
dlouhodobej vztah
si **snitch** takže **skap**¹⁰⁸*

(Hugo Toxxx – Magnolia)

V tomto textu se objevují anglická slova „shit“ a „snitch“, které se v rapových textech využívají ve své původní anglické podobě. Slovo „shit“ je ovšem mnohovýznamové. Toxxx ho zde používá ve frázi „necejtim ten shit“, na což navazuje verš „si tam kde je smrad“. Z kontextu můžeme tedy usoudit, že se bude jednat o pejorativní označení exkrementu.

¹⁰⁸Celý text dostupný zde: <http://www.karaoketexty.cz/texty-pisni/toxxx-hugo/hugo-toxxx-magnolia-rmx-837164>. Citované 26. 6. 2018.

Graf 6 Odpovědi respondentů na výraz *Jsi snitch!*

Pejorativními lexémy definuje frazém „Jsi snitch!“ 58 respondentů (38 %), kteří mezi ostatními označili jeho význam jako „práškače“ „krysu“ i „bonzáka“. Zajímavou odchylkou je 8 respondentů (5 %), kteří tento výraz spojují s označením drogy. Více než polovinu respondentů (57 %) na tuto otázku neměla odpověď nebo nechtěla odpovídat.

Celá crew smrdí rybou

Fakin tuňák, toy shit

Smějem se ti s mojí crew

Před tvou mámou vytáhnu dick¹⁰⁹

(James Cole feat Hugo Toxxx – Arnold Leopard Navrátil)

Svobodová anglicismus *shit* představuje v podobě interjekce (*shit*, sem ji nestih) substantiva (to je *shit*) i adjektiva (*shit* vodka, *shitovský*).¹¹⁰ V českém rapu se sémanticky jedná o označení čehokoliv špatného. V angličtině je slovo vnímáno jako nadávka. V textu nalezneme slovní spojení „toy shit“. „Toy“ se využívá spíše v podobě „toyové“ a označuje nezkušené mladé osoby. Celkově bychom tuto frázi mohli identifikovat jako

¹⁰⁹Celý text dostupný zde: <http://www.karaoketexty.cz/texty-pisni/james-cole/james-cole-feat-hugo-toxxx-arnold-leopard-navratil-833213>. Citované 30. 6. 2018.

¹¹⁰SVOBODOVÁ 2007, s. 49.

„špatní nezkušení mladíci“. Funkce tohoto anglického slovního spojení je především ve slovní úspoře (kondenzaci slov).

Mezi kalky typické pro hiphopové prostředí patří například označení drog. Tématu drog jsme se již věnovali v podkapitole drogy, ale nyní si u některých objasníme původ přejímky/kalku. Tyto kalky můžeme označit jako sémantické. Prvním výrazem bude „coke“, což označuje kokain pomocí anglického slangu. V českém jazyce ho ve formě doslovného překladu používáme jako „koks“. V obou jazycích se využívá jako uhlí. V angličtině tak navíc slangově označují i tmavý nealkoholický šumivý nápoj – colu.

Sergei Barracuda nevyniká nad ostatní dva rappery specifickým využíváním anglicismů, či výrazů z jiného cizího jazyka. Přejímky používá v původní formě s původní výslovností. Jejich frekvence není v Barracudových textech nijak častá.

*Protože jsem věčně **stress out**.*

*Hledám ten **way out**.*

Do té doby není nic

*než já a můj **trap house**¹¹¹*

(Sergei Barracuda – Trap House)

Barracudova slovní spojení, která si v daném úryvku vybral, jsou původní anglické fráze. „Stress out“ je možné nahradit českým ekvivalentem vystresovaný. „Way out“ se doslova překládá jako cesta pryč. U tohoto verše je možné si všimnout ukazujícího zájmena, které se před slovem „way“ (cesta) objevuje v mužské podobě „ten“. Název skladby, stejně jako poslední slovní spojení „trap house“, označuje místo, odkud se člověk špatně dostává. Je možné výraz vymezit slovem past.

¹¹¹Celý text dostupný zde: <http://www.karaoketexty.cz/texty-pisni/sergei-barracuda/trap-house-780041>. Citované 7. 7. 2018.

5 Závěr

Práce se zabývala specifiky českého rapu. Na tuto problematiku jsme nahlíželi ze čtyř pohledů, a to: expresivita slov, neologie, sociolektů a přejímání slov z cizích jazyků. Popsali jsme směřování moderního rapu, který se vyznačuje důrazem formy nad obsahem. Ze všech českých rapperů jsme si vybrali tři v současné době nejvíce progresivní v naší zkoumané oblasti: Huga Toxxx, Yzomandia a Sergeie Barracudu. V první části práce jsme se zaměřovali na základní informace o rapu a subkulturu, ze které pochází.

V první kapitole jsme teoreticky vymezili pojem rap a zařadili ho do subkultury hiphopu. Popsali jsme čtyři různé typy rapu a charakterizovali průběžný vývoj rapu a jeho stěžejní témata.

Druhá kapitola se věnovala formě rapu. Definovali jsme základní pojmy: beat a flow. Objasnili jsme si působení všech vybraných rapperů na české hiphopové scéně. Uvedli jsme pro ilustraci jejich typické rapové texty a obecně je rozebrali.

Třetí kapitola se věnuje dotazníku, ve kterém jsme si potvrdili hypotézu, že porozumění současným textům bylo pro respondenty ve všech případech obtížné. Jednotlivé výrazy jsme rozebírali v dalších částech práce.

Čtvrtá kapitola je rozdělena do čtyř podkapitol. Každá z nich teoreticky pojednává o nejtypičtějším aspektu dané problematiky. Dále uvádíme texty, ve kterých se jevy vyskytují, a podrobně je charakterizujeme.

Důraz práce byl kladem především na lexikální obohacování textů. Tvorba rapperů je charakteristická snahou o úsporu slov za pomoci neologismů i přejímek, jak jsme v dílčích kapitolách doložili na vybraných ukázkách. Snaží se dát rapovému textu originální aspekt a vyniknout tím nad ostatní rappery, k čemuž dopomáhá specifické užívání jazykových prostředků. Konkrétně deminutiv, vulgarismů, ale i zvukově nezanedbatelných prostředků – takzvaných ad-lib.

Vzhledem k velké komerčnosti se rappeři vracejí zpět ke své uzavřené komunitě, a proto v textech nalézáme vrstvu sociolektismů. V práci jsme se zaměřili mimo jiné na tematiku drog a peněz. Yzomandias nijak výrazně se sociolekty ve svých textech nepracuje. Oproti tomu Hugo Toxxx i Sergei Barracuda využívají bohatosti jazyka. Na

ukázkách jejich textů jsme demonstrovali, že sociolekty jsou hojně využívaným prvkem rapu. U Barracudy se v jeho textech odráží i místo, odkud pochází.

Dalším typickým jazykovým prostředkem v rapových textech jsou vulgarismy, které interpreti čím dál více používají v podobě anglicismů. Z našeho průzkumu vyplynulo, že pro posluchače jsou anglicismy přijatelnější než jejich české ekvivalenty, což dokazujeme tabulkou (viz *Vulgarismy*). Expresivitu adherentní, konkrétně deminutiva v textech současných rapperů nenalezneme. Při podrobném hledání v různých rapových textech jsme ji našli pouze u starších děl. Pro jejich jednoduchost při rýmování se deminutiva v současném rapu nevyužívají.

Nedílnou součástí práce tvoří neologismy, které slouží v rapových textech jako obohacující prvek. Rappeři se snaží o originalitu textů a neologismy jsou jejím výrazným prostředkem. Ze zkoumaných interpretů se tato tendence nejvíce projevila u Yzomandia).

Třetím obohacováním rapových textů je přejímání cizích slov a jejich upravování dle české výslovnosti, které začínají posluchači využívat v běžné mluvě. Nejvíce anglicismů nacházíme v textech Yzomandia. Rapper se využívá i jiné jazyky. Do svých textů vkládá celé sloky v cizím jazyce (viz úryvek *Ukážu ti jak*). U Yzomandiových textů jsme objevili časté prvky ze španělského jazyka, které jsou pro české texty zcela atypické. Hugo Toxxx zůstává u anglických přejímeč a Sergei Barracuda se jim věnuje v nejmenší míře ze všech rozebíraných interpretů.

Jelikož záběr tohoto tématu se je široký, nebylo možné rozebrat texty ze všech možných aspektů. Jazyk subkultury je živý a stále se obohacuje (viz kapitola *Neologismy*). V této práci jsme charakterizovali vybrané aspekty lexikálně obohacující text moderního rapu. Pomocí tří vybraných rapperů jsme danou tendenci (od důrazu na obsah k posunu pozornosti na stránku formální) na jejich textech zanalyzovali.

Seznam použitých informačních zdrojů

Literatura

CLARENCE, M.: *From Juba to Jive: A Dictionary of AfricanAmerican Slang*. Penguin Books, 1994.

ČECHOVÁ, M. – KRČMOVÁ, M. – MINÁŘOVÁ, E. *Současná stylistika*. Praha: NLN, Nakladatelství Lidové noviny, 2008.

FIEDLER, M.: *Hip Hop Forever*. Vyd. 1. Olomouc: Hanex, 2003.

HAUSER, P.: *Nauka o slovní zásobě*. Praha: Státní pedagogické nakladatelství, 1980.

HORVÁTH, M.: Vybrané motivy a specifika českých a slovenských rapových textů. Diplomová práce. Olomouc. Univerzita Palackého v Olomouci, Filosofická fakulta, Katedra bohemistiky, 2017.

KARLÍK P. – NEKULA M. – PLESKALOVÁ J.: *Encyklopedický slovník češtiny*. Praha: NLN. 2002.

NEJEDLÝ P.: *Vulgarismy v lexikálním systému i v komunikaci* In Český jazyk a literatura, č.1, 2016. Dostupné z <http://www.ascestinaru.cz/wp-content/uploads/2015/11/Vulgarismy-v-lexik%C3%A1ln%C3%ADm-syst%C3%A9mu-i-v-komunikaci.odt>.

HUBÁČEK, J. – KRČMOVÁ, M.: *SOCIOLEKT*. In: Petr Karlík, Marek Nekula, Jana Pleskalová (eds.), *CzechEncy - Nový encyklopedický slovník češtiny*. URL: <https://www.czechency.org/slovník/SOCIOLEKT>.

JESTŘEBSKÁ, B.: *Literární charakteristika písňových textů Adama Svatoše od 90. let 20. století po současnost*. Diplomová práce. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, Pedagogická fakulta, Katedra českého jazyka a literatury, 2017.

KŘÍSTEK, M.: *EXPRESIVUM*. In: Petr Karlík, Marek Nekula, Jana Pleskalová (eds.), *CzechEncy - Nový encyklopedický slovník češtiny*. URL: <https://www.czechency.org/slovník/EXPRESIVUM>.

KUHN, T.: *Stručné dějiny populární hudby pro studenty a učitele hudební výchovy*. Plzeň: Západočeská univerzita v Plzni. 2011.

MARTINCOVÁ, O.: *NEOLOGISMUS*. In: Petr Karlík, Marek Nekula, Jana Pleskalová (eds.), *CzechEncy - Nový encyklopedický slovník češtiny*. Dostupné online z <https://www.czechency.org/slovník/NEOLOGISMUS>.

OLOŠTIAK, M.: *Lexikológia slovenského jazyka: Sociolekty v lexike*. Dostupné online z: <http://olostiak.webz.cz/2prekl/P10-sociolekty.pdf>.

SMOLÍK, J.: *Subkultury mládeže: uvedení do problematiky*. Praha: Grada, 2010.

SVOBODOVÁ, D.: *Internacionalizace současné české slovní zásoby*. V Ostravě: Ostravská univerzita v Ostravě, Pedagogická fakulta, 2007.

GREPL, M.: *Významný pokus o syntetický výklad slova* In *Slovo a slovesnost*, ročník 26 (1965) online, dostupné <http://sas.ujc.cas.cz/archiv.php?art=1329>.

JELÍNEK, M.: *Lexikologická a stylistická studie o expresivitě slova*. Dostupné online z <http://nase-rec.ujc.cas.cz/archiv.php?art=4942>.

VESELÝ, K.: *Hudba ohně*. Vyd. 1. Praha: BiggBoss, 2010.

Elektronické zdroje

HRABALÍK, P.: *Rap a Hiphopová kultura*, online. Dostupné z <http://www.realityjih.cz/tag/beatbox/>.

Kerala trips! and the Ultimate Addiction. online dostupné z <https://shadyrants.wordpress.com/tag/kerala-ganja/>.

LOGIC In RAPOVÝ SEZNAM. [Online.] Citované dne 7. 7. 2018. Dostupné z: <https://rapovyseznam.cz/umelec/logic>.

REFRESHER, Antoník H.: *Jak se vyjadřují čeští rapeři? Zanalyzovali jsme jejich texty*. Online dostupné z <https://refresher.cz/54109-Fakin-bauch-esketit-skrtrt-Jak-se-vyjadruji-cesti-raperi-a-ktera-jsou-jejich-nejpouzivanejsi-slova> 25.6. 2018

SERGEI BARRACUDA In RAPOVÝ SEZNAM. Online. Citované dne 7. 7. 2018. Dostupné z: <https://rapovyseznam.cz/umelec/sergei-barracuda>.

SCHNEIDER, M.: *Bez citoslovce skrtrt se neobejde současný rap*. Online rozhovor. Dostupné z: <https://player.fm/series/esk-rozhlas-hudba-recenze-rozhovory/on-air-bez->

citoslovce-skrrt-se-neobejde-souasn-rap-poslechnte-si-ty-nejpozoruhodnj-pouit-pipravil-
matj-schneider

Použité texty rapových skladeb

<http://www.karaoketexty.cz/texty-pisni/bow-wave/paseracka-1858>

<http://www.karaoketexty.cz/texty-pisni/cristovao-ben/asio-747356>

<http://www.karaoketexty.cz/texty-pisni/ektor/cizi-tvare-feat-ektor-740773>

<http://www.karaoketexty.cz/texty-pisni/ektor/nedava-to-smysl-849114>

<http://www.karaoketexty.cz/texty-pisni/james-cole/james-cole-feat-hugo-toxxx-arnold-leopard-navratil-833213>

<http://www.karaoketexty.cz/texty-pisni/logic-yzo-empire/kawasaki-836267>

<http://www.karaoketexty.cz/texty-pisni/marpo/metru-hluboko-3648>

<http://www.karaoketexty.cz/texty-pisni/mc-gey/g-funk-721884>

<http://www.karaoketexty.cz/texty-pisni/cristovao-ben/prdel-352788>

<http://www.karaoketexty.cz/texty-pisni/psh/hlasuju-proti-18939>

<http://www.karaoketexty.cz/texty-pisni/psh/praha-18936>

<http://www.karaoketexty.cz/texty-pisni/sergei-barracuda/--822088>

<http://www.karaoketexty.cz/texty-pisni/sergei-barracuda/monte-carlo-feat-smack-383280>

<http://www.karaoketexty.cz/texty-pisni/sergei-barracuda/poulicni-ekonomicka-214670>

<http://www.karaoketexty.cz/texty-pisni/sergei-barracuda/sergei-barracuda-bomby-ft-rytmus-street-empire-remix-428887>

<http://www.karaoketexty.cz/texty-pisni/sergei-barracuda/tohle-tvuj-dealer-neumi-347729>

<http://www.karaoketexty.cz/texty-pisni/sergei-barracuda/trap-house-780041>

<http://www.karaoketexty.cz/texty-pisni/sergei-barracuda/vesmirna-lod-823012>

<http://www.karaoketexty.cz/texty-pisni/sergei-barracuda/zoo-ii-347733>

<http://www.karaoketexty.cz/texty-pisni/toxxx-hugo/defko-jsem-real-prod-grimaso-578049>

<http://www.karaoketexty.cz/texty-pisni/toxxx-hugo/fetactvi-feat-marat-432644>

<http://www.karaoketexty.cz/texty-pisni/toxxx-hugo/hugo-toxxx-magnolia-rmx-837164>

<http://www.karaoketexty.cz/texty-pisni/toxxx-hugo/nikdys-nebyl-825065>

<http://www.karaoketexty.cz/texty-pisni/toxxx-hugo/peri-herak-remix-140502>

<http://www.karaoketexty.cz/texty-pisni/toxxx-hugo/v-hajzlu-feat-smack-marat-303434>

<http://www.karaoketexty.cz/texty-pisni/yzomandias/kml-880350>

<http://www.karaoketexty.cz/texty-pisni/yzomandias/kokalero-871255>

<http://www.karaoketexty.cz/texty-pisni/yzomandias/nevzlatejte-876961>

<http://www.karaoketexty.cz/texty-pisni/yzomandias/ukazu-ti-jak-880348>

<http://www.karaoketexty.cz/texty-pisni/yzomandias/opozice-880779>

<http://www.karaoketexty.cz/texty-pisni/yzomandias/oujeje-882810>

Přílohy

Podoba dotazníku využitého v této práci.

1) Jsem MUŽ – ŽENA

2) Věk

a)13-15

b)16-18

c)19-25

d)25+

3) Český rap poslouchám

a)pravidelně (několikrát týdně)

b) občas

c) zřídka

d)vůbec

4) Napište (nejlépe jedním slovem), jak danému výrazu rozumíte:

- Přijedu jakože **skrrt**
- Jsi **snitch!**
- Bratrovu čubku jsem nikdy **netokal**
- Myslíš že sem **kak**
- Jet **ballin**

5) Rozhodněte, jak na vás v rámci obou úryvků podtržené výrazy působí:

*Čubky na mém **péru** nejsou, ne ne ne*

*Jsem víc v hajzlu než **Idea a Fatem***

*Jde bejt víc v hajzlu, **ne, ne** nemyslím si nejde*

(...)

Jestli uslyším ještě jednou jak mám psát tak ublížím

zkurvysynovi nejspíš umístím hovno na jeho hlavu

*a pak **jdi do hajzlu***

(Hugo Toxxx feat Smack, Marat – V Hajzlu)

Celá crew smrdí rybou

Fakin tuňák, toy shit

Smějem se ti s mojí crew

*Před tvou mámou vytáhnu **dick***

(...)

*Šoustáte **hoes**, pak nemáte deep flows*

Je to psí šou, depthroat, peace bro

(...)

Ty si Sapa, simulakrum hadr

*Dr. Dre z výprodeje, **fuck you***

(Hugo Toxxx – Arnold Leopard Navrátil)

Jak vnímáte výraz z ukázky?

- čubky
 - a) silně vulgární výraz
 - b) vulgární výraz
 - c) neutrálně vulgární výraz
- jdi do hajzlu
 - a) silně vulgární výraz
 - b) vulgární výraz
 - c) neutrálně vulgární výraz
- péro
 - a) silně vulgární výraz
 - b) vulgární výraz
 - c) neutrálně vulgární výraz
- hoes

a) silně vulgární výraz

b) vulgární výraz

c) neutrálně vulgární výraz

- fuck you

a) silně vulgární výraz

b) vulgární výraz

c) neutrálně vulgární výraz

- dick

a) silně vulgární výraz

b) vulgární výraz

c) neutrálně vulgární výraz